

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

N A C R T

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O STRANCIMA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2008.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima s Konačnim prijedlogom Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU ZAKONOM UREDITI TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje ulaska, boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o strancima ("Narodne novine" broj:79/2007) koji se primjenjuje od 01. siječnja 2008. godine.

U praktičnoj primjeni Zakona uočeni su određeni nedostaci, kako sadržajni tako i normativni, koji se ovim Prijedlogom Zakona nastoje otkloniti.

Tako su ovim Prijedlogom Zakona detaljnije razrađene odredbe koje se odnose na ulazak i izlazak maloljetnika iz Republike Hrvatske, zatim odredbe o odbijanju ulaska, odnosno izlaska stranca iz Republike Hrvatske.

Definiran je pojam prijevoznika i pojam braka iz koristi kako bi se unaprijed otklonilo eventualno neujednačeno tumačenje ovih pojmova.

Proširena je kategorija stranaca koji mogu podnijeti zahtjeve za odobrenje prvog privremenog boravka u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, i to na strance koji su u braku s hrvatskim državljaninom i strance koji dolaze u svrhu znanstvenog istraživanja.

Također, proširena je kategorija stranaca kojima se može odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja s obitelji kao članu uže obitelji stranca na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj (npr. član uže obitelji stranca koji radi na temelju međunarodnog ugovora, stranca na privremenom boravku koji u Republici Hrvatskoj obavlja vjersku službu itd.).

Izričito je propisano da zahtjeve za izdavanje odobrenja za privremeni i stalni boravak, s obzirom da se radi o osobnim pravima, stranac podnosi osobno.

Propisani su drugačiji uvjeti koji se odnose na izdavanje radne dozvole izvan godišnje kvote strancima koji obavljaju ključne poslove u trgovačkim društvima, a na odgovarajući način, u tom smislu, izmijenjene su odredbe o poslovnoj dozvoli.

U odnosu na važeći Zakon, ovim Prijedlogom Zakona, s obzirom na trajanje rada (90, 60 ili 30 dana), predložene su kategorije stranaca koje mogu raditi bez radne, odnosno poslovne dozvole. Također, proširene su kategorije stranaca koje do godinu dana mogu raditi bez radne, odnosno poslovne dozvole.

Propisano je da isključivo državljani država članica Europskog ekonomskog prostora koji u Republici Hrvatskoj borave u druge svrhe, zbog korištenja vlastitih objekata odgovarajućih za stanovanje, mogu dobiti privremeni boravak u trajanju do jedne godine, pod određenim uvjetima. Jedan od uvjeta je, pored onih do sada propisanih odredbom članka 163., i da se državljanin države EEP može samostalno uzdržavati, ili uz pomoć člana uže obitelji koji će zajedno s njime boraviti u Republici Hrvatskoj, bez da koristi socijalne ili druge javne

fondove Republike Hrvatske. Na taj način ova kategorija stranca dokazuje mogućnost da se samostalno skrbi za sebe bez dopunskih troškova države te da nema potrebu dopune prihoda radom na području Republike Hrvatske. U slučaju da je svrha privremenog boravka rad, državljanin država EEP treba tražiti dozvolu privremenog boravka u svrhu rada, a u tom slučaju također može slobodno koristiti svoju nekretninu za vlastite potrebe. Ova odredba se primjenjuje od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Kaznene odredbe usklađene su s odredbama Prekršajnog zakona.

Budući da se radi o većem broju izmjena i dopuna, predlaže se ovlastiti Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o strancima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donijeti Zakon po hitnom postupku, s obzirom da se radi o gospodarskom interesu Republike Hrvatske. Ovim Prijedlogom Zakona omogućeno je kategoriji stranaca koji predstavljaju gospodarski interes za Republiku Hrvatsku (visoko obrazovani i stručni kadar) pravo na spajanje obitelji pod povoljnijim uvjetima, a samim time i otvaranje tržišta za dolazak većih i ozbiljnijih stranih ulagača. Isto tako, za predstavnike vjerskih zajednica i članove njihovih obitelji propisuju se povoljniji uvjeti za odobrenje privremenog boravka, a što predstavlja opravdani državni razlog, u smislu da se olakšava provedba odredbe članka 40. i 41. Ustava Republike Hrvatske, i to posebice za vjerske zajednice u kojima su vjerski službenici strani državljani.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Članak 1.

U Zakonu o strancima ("Narodne novine" broj: 79/2007) članak 8. mijenja se i glasi:

"Članak 8.

Tijekom obavljanja granične kontrole posebna pozornost mora se posvetiti maloljetnim strancima bez obzira da li putuju u pratnji ili bez nje."

Članak 2.

U članku 11. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"Putni list za stranca može se izdati i drugom strancu ako za to postoje opravdani razlozi."

Članak 3.

U članku 12. stavku 1. iza točke 2. umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje točka 3. koja glasi:

"3. u slučajevima iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona – policijska uprava, odnosno policijska postaja ili diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Ministarstva."

Članak 4.

U članku 25. stavku 1. dodaje se nova točka 4. koja glasi:

"4. stranac na zahtjev diplomatske misije odnosno konzularnog ureda ne priloži dokaz o odgovarajućem zdravstvenom ili putnom osiguranju, za pokriće troškova koji bi mogli nastati u svezi s povratkom u državu iz koje dolazi, zbog zdravstvenih razloga, žurne medicinske svrhe i/ili žurnog bolničkog liječenja,".

Dosadašnja točka 4. postaje točka 5.

Članak 5.

U članku 27. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

"Policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice tijekom obavljanja granične kontrole može unositi i ispravljati podatke u unaprijed pribavljenim vizama."

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Članak 6.

Iza članka 28. dodaje se novi članak 28.a koji glasi:

"Članak 28.a

Pravna ili fizička osoba iz Republike Hrvatske koja poziva stranca u poslovni ili privatni posjet, jamči za sve troškove koji mogu proizaći iz boravka stranca u Republici Hrvatskoj, a osobito za troškove eventualnog smještaja u Prihvatni centar za strance, kao i troškove prisilnog udaljenja iz Republike Hrvatske."

Članak 7.

U članku 34. u točki 3. riječi: "članka 35. stavka 4.", brišu se.

Članak 8.

U članku 35. stavak 4. briše se.

Članak 9.

U članku 37. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Iznimno od stavka 1. ovoga članka, strancu će se zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu ili
2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeći kazneno ili prekršajno gonjenje, izvršenje kazne ili druge kaznene, odnosno prekršajne sankcije ili uhićenje."

Članak 10.

U članku 39. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

"Prijevoznik, u smislu ovoga Zakona, je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.

Odredbe ovoga članka odnose se i na zapovjednika plovila za šport i razonodu."

Članak 11.

Članak 43. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Stranac na kratkotrajnom boravku može boraviti u Republici Hrvatskoj najduže 90 dana u vremenskom razdoblju od 6 mjeseci, računajući od dana prvog ulaska."

Članak 12.

U članku 46. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

"2. obavlja poslove iz članka 139. b ovoga Zakona, a namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 90 dana,".

Članak 13.

U članku 48. stavku 1. riječ: "nadležnoj", briše se.

U stavku 2. točka 2. mijenja se i glasi:

"2. se traži spajanje obitelji s hrvatskim državljaninom ili azilantom,".

U točki 4. iza brojke: "132." stavlja se zarez, a riječi: "stavka 1. točke 1. i 2.", brišu se.

Dodaje se točka 5. koja glasi:

"5. se radi o strancu koji dolazi u svrhu znanstvenog istraživanja.".

Članak 14.

U članku 50. dodaju se stavci 4., 5. i 6. koji glase:

"Zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak stranac podnosi osobno.

Stranac je dužan osobno preuzeti odobrenje privremenog boravka.

Iznimno od stavaka 4. i 5. ovoga članka, podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja privremenog boravka i preuzimanje odobrenja privremenog boravka može se obaviti putem ovlaštenog punomoćnika u sljedećim slučajevima:

- ako je riječ o invalidnoj osobi, što se dokazuje odgovarajućom potvrdom,
- ako je riječ o spriječenosti zbog hospitalizacije, što se dokazuje odgovarajućom bolničkom dokumentacijom.".

Članak 15.

U članku 54. stavku 1. točka 5. mijenja se i glasi:

"5. ako se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 30 dana,".

Dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"Rješenje iz stavka 1. točke 4. i 5. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca, ukoliko je prethodno bio obaviješten da se vodi postupak za prestanak privremenog boravka.".

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Dodaje se stavak 5. koji glasi:

"Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka, strancu koji do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske, neće prestati privremeni boravak ukoliko o istom obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju."

Članak 16.

U članku 56. stavku 1. u podstavku 5. umjesto točke stavlja se zarez te se dodaju podstavci 6., 7., 8., 9. i 10. koji glase:

- "- stranca na privremenom boravku koji u Republici Hrvatskoj provodi projekte ili radi na temelju međunarodnih ugovora,
- stranca na privremenom boravku koji je strani dopisnik, akreditiran u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelj stranih medija,
- stranca na privremenom boravku kojem je izdana poslovna dozvola,
- stranca na privremenom boravku koji radi temeljem radne dozvole izvan godišnje kvote, a obavlja ključne poslove u trgovačkom društvu, podružnici i predstavništvu,
- stranca na privremenom boravku koji u Republici Hrvatskoj obavlja vjersku službu."

Članak 17.

U članku 57. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"Brakom iz koristi, u smislu ovoga Zakona, smatra se brak koji je sklopljen radi izbjegavanja uvjeta koji su potrebni za ulazak i boravak stranca."

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 18.

U članku 63. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Privremeni boravak u svrhu rada odobrit će se strancu koji ispunjava uvjete iz članka 52. ovoga Zakona, a ima radnu ili poslovnu dozvolu, strancu iz članka 139.b ovoga Zakona koji namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 90 dana te strancu iz članka 141. ovoga Zakona."

Dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Strancima kojima je izdana radna dozvola na temelju članka 119. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona može se izdati odobrenje za privremeni boravak u svrhu rada s rokom važenja do 2 godine."

Članak 19.

U članku 66. stavku 1. brišu se riječi: "stavka 1. točke 1., 2., 4. i 5."

Članak 20.

U članku 67. stavku 1. iza riječi: "iz članka 52." dodaju se riječi: "stavka 1. točke 1., 2., 4. i 5."

Članak 21.

U članku 68. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

"1. ako je kao žrtva trgovanja ljudima prihvatio program pomoći i zaštite,".

Iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

"3. strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva najmanje 10 godina bio u statusu izbjeglice, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice."

Dosadašnja točka 3. postaje točka 4.

Članak 22.

U članku 70. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

"O žrtvinom prihvaćanju programa pomoći i zaštite Operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima (u daljem tekstu: Operativni tim) obavještava Ministarstvo.

Osoba gubi pravo na pomoć i zaštitu ako je iskaz temeljila na lažnim činjenicama, ako su prestale okolnosti radi kojih je ostvarila pravo na pomoć i zaštitu ili ako se ponaša suprotno pravilima utvrđenim programom pomoći i zaštite. O gubitku prava na pomoć i zaštitu Operativni tim obavještava Ministarstvo."

Članak 23.

U članku 71. stavku 1. broj: "30" zamjenjuje se brojkom: "60".

Članak 24.

U članku 79. stavku 1. točki 1. iza riječi: "sezonskim radnicima" stavlja se zarez te se dodaju riječi: "dnevnim migrantima".

Članak 25.

Članak 80. mijenja se i glasi:

"Članak 80.

Iznimno od članka 78. ovoga Zakona, stalni boravak može se odobriti i:

1. strancu koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno 3 godine odobren privremeni boravak, a u statusu izbjeglice je bio najmanje 10 godina, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice,
2. strancu na privremenom boravku, koji se vraća u Republiku Hrvatsku sukladno programu povratka, obnove ili stambenog zbrinjavanja, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice.

Stranci iz stavka 1. ovoga članka moraju ispunjavati uvjete iz članka 83. stavka 1. točke 1., 3. i 5. ovoga Zakona."

Članak 26.

U članku 82. stavku 1. riječi: "podnosi se" zamjenjuju se riječima: "stranac podnosi osobno".

Članak 27.

U članku 83. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

"4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo te hrvatsku kulturu i društveno uređenje,".

U točki 5. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje se nova točka 6. koja glasi:

"6. ima osigurano stanovanje."

Dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske stranac dokazuje popunjavanjem upitnika u postupku odobravanja stalnog boravka."

Članak 28.

U članku 88. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Odlukom o protjerivanju smatra se:

- odluka suda kojom je izrečena sigurnosna ili zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje te
- rješenje o protjerivanju koje je donijelo Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja."

Dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Zabrana ulaska i boravka koja je izrečena odlukom o protjerivanju ne započinje ako se stranac nalazi u Republici Hrvatskoj ili ako mu teče druga zabrana ulaska i boravka."

Članak 29.

U članku 91. stavku 2. iza riječi: "godina" briše se zarez i riječi: "računajući od dana napuštanja Republike Hrvatske".

Članak 30.

U članku 101. stavak 2., briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 31.

U članku 103. stavku 1. iza riječi: "donosi" dodaje se riječ: "Ministarstvo,".

Članak 32.

U članku 104. riječ: "podobnih" zamjenjuje se riječju: "pogodnih".

Članak 33.

Članak 106. stavak 2. mijenja se i glasi:

"O određivanju strožeg policijskog nadzora Centar donosi zaključak. Protiv zaključka može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 3 dana."

Članak 34.

U članku 112. dodaje se stavak 6. koji glasi:

"O odbijanju privremenog ostanka ne donosi se rješenje."

Članak 35.

U članku 119. stavku 1. u točki 7. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje točka 8. koja glasi:

"8. strancima koji su zasnovali radni odnos u stranim udrugama, koje su registrirane kao strana udruga u Republici Hrvatskoj i još najmanje tri države."

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"Ako više stranaca iz stavka 1. točke 3. ovoga članka obavlja ključne poslove u jednom trgovačkom društvu s ograničenom odgovornošću ili komplementarnom komanditnom društvu (osnivači, prokuristi, članovi uprave i članovi nadzornog odbora), a čija ukupna vrijednost temeljnog kapitala ne prelazi iznos od 100.000,00 kuna, radna dozvola izdat će se samo jednom strancu."

Stavak 3. briše se.

Članak 36.

Članak 123. mijenja se i glasi:

"Članak 123.

Policajska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje radne dozvole ako poslodavac krši propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju ili ako stranac krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak i rad stranaca.

Radna dozvola neće se izdati poslodavcu ili strancu iz stavka 1. ovoga članka ako nije podmirena izrečena novčana kazna ili ako se primjenjuje zaštitna mjera."

Članak 37.

U članku 132. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Poslovna dozvola može se izdati:

1. osnivaču vlastitog trgovačkog društva u Republici Hrvatskoj ili strancu koji u trgovačkom društvu ima većinski udio najmanje 51%, a ostvaruje poslovnu aktivnost radi obavljanja djelatnosti u Republici Hrvatskoj,
2. vlasniku obrta koji je registrirao poslovnu aktivnost u Republici Hrvatskoj, odnosno jednom od suvlasnika zajedničkog obrta,
3. strancu koji se bavi slobodnim zanimanjem, sukladno propisima Republike Hrvatske i
4. strancu koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca."

Stavak 5. mijenja se i glasi:

"Strancima iz stavka 1. točke 3. ovoga članka poslovna dozvola može se izdati temeljem upisa u odgovarajući registar Republike Hrvatske."

U stavku 6. riječi: "stavaka 4. i 5." zamjenjuju se riječima: "stavka 4."

Članak 38.

U članku 133. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Iznimno od stavka 1. ovoga Zakona, osobe koje pružaju usluge turističkog zastupnika odnosno turističkog animatora sukladno posebnom propisu, za izdavanje poslovne dozvole ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 1. ovoga članka."

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"Iznimno od stavka 3. ovoga članka, osobama koje pružaju usluge turističkog zastupnika poslovna dozvola izdaje se na temelju potvrde o upisu ugovora o turističkom zastupanju turističkih agencija u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju kojeg vodi ministarstvo nadležno za poslove turizma, a bez suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za turizam."

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 39.

U članku 134. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Zahtjev za izdavanje poslovne dozvole stranac iz:

- članka 132. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema sjedištu trgovačkog društva ili obrta u Republici Hrvatskoj,
- članka 132. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu obavljanja slobodnog zanimanja,
- članka 132. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema sjedištu trgovačkog društva s kojim inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor, odnosno prema mjestu pružanja usluge u turizmu."

Stavak 4., briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

Dodaje se stavak 6. koji glasi:

"Stranac koji se bavi slobodnim zanimanjem te pružatelj usluge koji radi za isto trgovačko društvo s kojim inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor, može na temelju poslovne dozvole raditi na cijelom području Republike Hrvatske."

Članak 40.

Članak 139. mijenja se i glasi:

"Članak 139.

"Bez radne, odnosno poslovne dozvole, do 90 dana godišnje, mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. ključno osoblje trgovačkog društva koje obavlja poslove za trgovačko društvo, a nije u radnom odnosu,
2. stranci koji sukladno posebnim propisima pružaju usluge u turizmu,
3. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,
4. učenici koji putem ovlaštene organizacije ili kroz program razmjene učenika dolaze na praksu,
5. stranci koji provode stručnu izobrazbu i usavršavanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,
6. stranci koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,
7. stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima,
8. stranci koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme.

Bez radne, odnosno poslovne dozvole, do 60 dana godišnje, mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe, odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti,
2. stranci – predavači koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima.

Bez radne, odnosno poslovne dozvole, do 30 dana godišnje, mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje,
2. stranci koji sudjeluju na športskim priredbama i natjecanjima,
3. stranci koji sudjeluju na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac."

Članak 41.

Iza članka 139. dodaju se članci 139.a i 139.b koji glase:

"Članak 139.a

Pravne i fizičke osobe koje koriste usluge stranca iz članka 139. ovoga Zakona, moraju imati sklopljen ugovor ili drugu odgovarajuću potvrdu.

Stranci iz članka 139. ovoga Zakona ili pravne i fizičke osobe koje koriste njihove usluge, dužni su prije početka rada pribaviti potvrdu o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole od nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu obavljanja poslova.

Stranci iz članka 139. stavka 1. točke 3. i 7., stavka 2. točke 1. i stavka 3. točke 1. ovoga Zakona ili pravne i fizičke osobe koje koriste njihove usluge, dužni su prije započinjanja ugovorenog rada nadležnoj poreznoj upravi dostaviti ugovor o obavljanju poslova.

Policijske uprave, odnosno policijske postaje dužne su potvrde o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole za strance iz članka 139. stavka 1. točke 3. i 7., stavka 2. točke 1. i stavka 3. točke 1. ovoga Zakona dostaviti nadležnoj poreznoj upravi.

Članak 139.b

Bez radne, odnosno poslovne dozvole mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. profesori, izvorni govornici stranih jezika, lektori i drugi nastavnici koji izvode nastavu na poziv hrvatskih visokih učilišta, znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici-predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
2. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih i obrazovnih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje,
3. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,
4. članovi međunarodnih misija, koji obavljaju posao znanstvenog istraživanja u Republici Hrvatskoj, koje je odobrila Vlada Republike Hrvatske,
5. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,
6. stranci koji obavljaju poslove iz područja obrane i unutarnjih poslova ili stručnog usavršavanja na tim područjima, na temelju međunarodnog ugovora,
7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,
8. studenti koji putem ovlaštene organizacije dolaze na praksu,
9. studenti koji dolaze na praksu u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim uredima svoje matične države,
10. stranci koji u Republiku Hrvatsku dolaze obaviti vježbenički staž u trgovačka društva, podružnice ili predstavništva koja su osnovale tvrtke iz matične države iz koje stranac dolazi,
11. stranci koji sukladno posebnim propisima dolaze kao instruktori letenja odnosno kao polaznici obrazovne nastave u zrakoplovstvu,
12. stranci koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova,
13. stranci koji rade na stranim plovilima i upisani su u popis posade.

Stranci iz stavka 1. ovoga članka koji namjeravaju boraviti duže od 90 dana dužni su regulirati privremeni boravak u svrhu rada.

Stranci iz stavka 1. ovoga članka koji će raditi kraće od 90 dana ili pravna ili fizička osoba koja će se koristiti njihovim uslugama, dužni su od nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje pribaviti potvrdu o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole.

Pravne i fizičke osobe koje koriste usluge stranca iz stavka 1. ovoga članka, moraju imati sklopljen ugovor ili drugu odgovarajuću potvrdu."

Članak 42.

U članku 140. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

"4. stranci kojima je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga,".

Članak 43.

U članku 142. stavak 3. mijenja se i glasi:

"Stranac je dužan na zahtjev službene osobe dati na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice."

Članak 44.

U članku 143. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Osobna iskaznica za stranca može se izdati i strancu kojem je odobren privremeni boravak, a koji ima važeću putnu ispravu, na rok na koji mu je odobren privremeni boravak."

Članak 45.

U članku 144. stavku 2. iza riječi: "iz članka 143." dodaju se riječi: "stavka 1. i 2. ovoga Zakona."

Članak 46.

U članku 150. stavku 1. prva rečenica mijenja se i glasi:

"Stranac na kratkotrajnom boravku mora prijaviti adresu stanovanja u roku od 48 sati od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene adrese stanovanja, a u slijedećim slučajevima adresu stanovanja prijavljuju:"

U točki 1. riječi: "pružaju smještaj" zamjenjuju se riječima: "pružaju usluge smještaja".

Dodaje se točka 6. koja glasi:

"6. osobe kojima stranci dolaze u posjet – u roku od 48 sati od dolaska stranca u posjet."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"Stranac na kratkotrajnom boravku, osobe kojima stranac dolazi u posjet, te pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja stranaca, prijavu stranaca mogu obaviti i putem turističke zajednice na području na kojem stranac boravi, a koju prijavu je turistička zajednica dužna dostaviti u roku od 24 sata od prijave stranca turističkoj zajednici."

Dodaje se stavak 5. koji glasi:

"Prijave iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka dostavljaju se nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji. Prijave se mogu izvršiti i u elektronskom obliku, putem interneta na propisani način."

Članak 47.

U članku 151. dodaju se stavci 3. i 4., koji glase:

"Stranac koji je odlukom poslodavca upućen na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta, iznimno nije dužan izvršiti obvezu iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ukoliko rad neće trajati duže od 90 dana.

U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka, poslodavac je dužan u roku od tri dana o tome izvijestiti nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje."

Članak 48.

Članak 152. mijenja se i glasi:

"Članak 152.

Osobe iz članka 150. te članka 151. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, dužne su odjaviti adresu stanovanja, boravište, odnosno prebivalište stranca najkasnije prvi sljedeći dan od odlaska stranca s adrese stanovanja, boravišta, odnosno prebivališta."

Članak 49.

Iza članka 163. dodaje se novi članak 163.a, koji glasi:

"Članak 163.a

Državljaninu države članice EEP-a koji ima valjanu osobnu iskaznicu ili valjanu putovnicu, sredstva za uzdržavanje i zdravstveno osiguranje može se odobriti privremeni boravak do jedne godine, ukoliko je vlasnik odgovarajućeg objekta za stanovanje ili je član uže obitelji vlasnika, sukladno odredbi članka 56. ovoga Zakona.

Sredstvima za uzdržavanje iz stavka 1. ovoga članka, smatraju se financijska sredstva osigurana iz vlastitih izvora, kojima se državljanin države članice EEP-a može uzdržavati neovisno i bez primanja pomoći iz socijalnih ili bilo kojih drugih javnih fondova Republike Hrvatske i nema potrebu uzdržavati se ili dopunjavati svoje prihode radom na području Republike Hrvatske.

Pod vlastitim izvorom financijskih sredstava podrazumijeva se prihod kojim državljanin članice EEP može slobodno raspolagati, bez nadzora skrbnika ili neke druge osobe, osim ako ta sredstva za uzdržavanje pripadaju članu uže obitelji koji će boraviti zajedno s tim državljaninom u Republici Hrvatskoj, uvećana razmjerno za svakog člana uže obitelji."

Članak 50.

U članku 194. stavku 1. podstavku 7. riječ: "države" zamjenjuje se riječima: "Republike Hrvatske".

Iza podstavka 13. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje podstavak 14. koji glasi:

"-strancima kojima je odbijena, skraćena ili poništena viza."

Članak 51.

U članku 195. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje vize, produljenje vize, izdanim vizama, odbijenim vizama, poništenim vizama i vizama kojima je skraćen rok valjanosti."

Članak 52.

Članak 196. mijenja se i glasi:

"Članak 196.

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz članka 194. i 195. ovoga Zakona prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka ako je to u interesu stranca, a može se pretpostaviti da se on tome ne bi protivio ili ako je to potrebno radi provjeravanja podataka o strancu."

Članak 53.

U članku 198. riječi: "zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka" zamjenjuju se riječima: "optužni prijedlog prekršajnom sudu".

Članak 54.

U članku 199. stavku 3. riječi: "do 30.000,00 kuna" zamjenjuju se riječima: "od 30.000,00 kuna."

Članak 55.

U članku 203. stavku 1. točki 8. riječi: "(članak 139. stavak 2.)" zamjenjuju se riječima: "(članak 139.a stavak 2. i 139.b stavak 3.)".

U točki 9. riječi: "(članak 139. stavak 4.)" zamjenjuju se riječima: "(članak 139.a stavak 3.)".

Točka 15. mijenja se i glasi:

"15. ne prijavi ili ne odjavi adresu stanovanja, boravište ili prebivalište sukladno člancima 150., 151. i 152. ovoga Zakona."

Točka 16. mijenja se i glasi:
"16. nije podnio zahtjev za produženje poslovne dozvole u određenom roku (članak 134. stavak 4.),".

U stavku 2. točka 4., briše se.

U dosadašnjoj točki 5. koja postaje točka 4. riječi: "(članak 139. stavak 3.)" zamjenjuju se riječima: "(članak 139.a stavak 1. i 139.b stavak 4.),".

Dodaje se točka 5. koja glasi:
"5. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 151. stavak 4.).".

Članak 56.

U članku 204. stavku 1. točka 7. mijenja se i glasi:
"7. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 142. stavak 3.),".

U stavku 4. brojka: "4" zamjenjuje se brojkom: "3".

Članak 57.

U članku 205. stavku 3. brojka: "4" zamjenjuje se brojkom: "3".

Članak 58.

Članak 206. mijenja se i glasi:

"Članak 206.

Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik koji je na svoj trošak dovezao stranca koji nema valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka (članak 39. stavak 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koji na svoj trošak nije odvezao stranca s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske ili nije preuzeo troškove povratka stranca (članak 39. stavak 2.).

Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna, za svakog potpomognutog stranca, kaznit će se fizička osoba koja pomaže strancu u nezakonitom prelasku, tranzitu i nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj (članak 41.).

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba u slučaju iz stavka 2. i 3. ovoga članka, a novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi, za svakog prevezenog, odnosno potpomognutog stranca.

Za prekršaje iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

Za prekršaje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, strancu se može izreći u zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje, samostalno i bez izricanja kazne.

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja."

Članak 59.

U članku 207. stavku 1. riječi: "poslodavac-fizička osoba" zamjenjuju se riječima: "fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad", a riječi: "poslodavac-pravna osoba" zamjenjuju se riječima: "pravna osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad".

Dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi."

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

U stavku 5. brojka: "4" zamjenjuje se brojkom: "3".

Članak 60.

U članku 208. stavku 1. točki 1. riječ: "boravište" zamjenjuje se riječima: "adresu stanovanja".

Točka 2., briše se.

Dosadašnja točka 3. postaje točka 2.

Članak 61.

U članku 210. stavku 1. točki 2. iza riječi: "granice," dodaju se riječi: "načinu produljenja viza u policijskim upravama, odnosno policijskim postajama,".

U točki 6. iza riječi: "boravak," dodaju se riječi: "te naljepnicama odobrenja boravka,".

U točki 10. iza riječi: "Hrvatske," dodaju se riječi: "i načinu računanja zabrane ulaska i boravka".

U stavku 2. u točki 3. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje točka 4. koja glasi:

" 4. pravila o načinu obavljanja provjera."

Članak 62.

U članku 213. riječi: "članka 132. stavka 4. i 5. i članka 133. stavka 3. ovoga Zakona" zamjenjuju se riječima: "članka 132. stavka 4. i članka 133. stavka 3. ovoga Zakona".

Članak 63.

U članku 217. stavci 6. i 7., brišu se.

Članak 64.

Strancima koji do stupanja na snagu ovoga Zakona imaju odobren privremeni boravak na temelju članka 37. stavka 1. točke 4. Zakona o strancima ("Narodne novine" broj:109/2003) te im je boravak na temelju članka 51. stavka 2. Zakona o strancima ("Narodne novine" broj:79/2007) ponovno odobren, a u Republici Hrvatskoj su vlasnici nekretnina, privremeni boravak može se odobriti na vrijeme do 1 godine.

Članak 65.

Sadržaj i način provjere poznavanja hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske iz članka 24. ovoga Zakona, propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje.

Provedbeni propis iz stavka 1. ovoga članka donijet će se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 66.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o strancima.

Članak 67.

Članak 163.a stupa na snagu danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 68.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI

Člankom 1. propisuje se dužnost granične policije da tijekom obavljanja granične kontrole posebnu pozornost obrati prema maloljetnim strancima.

Člankom 2. i 3. proširen je krug osoba kojim se može izdati putni list, pod uvjetom da za to postoje opravdani razlozi (primjerice, opravdani razlog može biti kada stranac dobije otpust iz državljanstva, a zbog smrtnog slučaja mora otputovati u matičnu državu). Također se određuje nadležno tijelo za izdavanje putnog lista u tom slučaju.

Člankom 4. propisuje se obveza stranca da ima zdravstveno ili putno osiguranje prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize.

Člankom 5. omogućava se izmjena podataka u već izdanim vizama od strane policijskih postaja nadležnih za kontrolu prelaska državne granice.

Člankom 6. propisuje se obveza pravne ili fizičke osobe koja poziva stranca u Republiku Hrvatsku da jamči za sve troškove boravka stranca.

Člankom 7. i 8. predložena je izmjena kojom je brisana odredba prema kojoj stranac kojem je odbijen ulazak ne može ući u Republiku Hrvatsku prije proteka roka od najmanje dva dana od odbijanja ulaska.

Člankom 9. izmijenjen je dio odredbe prema kojoj stranac nije imao pravo na izlazak iz države ako nije ispunjavao uvjete za ulazak u drugu državu i ako nije podmirio financijske obveze.

Člankom 10. definiran je pojam prijevoznika.

Člankom 11. propisano je vremensko razdoblje u kojem stranac može boraviti na kratkotrajnom boravku. Naime, važeći stavak 2. to propisuje samo za strance kojima nije potrebna viza za ulazak u Republiku Hrvatsku, a s obzirom da se kratkotrajni boravak odnosi i na strance kojima treba viza bilo je potrebno obuhvatiti obje kategorije stranaca.

Člankom 12. izmijenjene su kategorije stranaca koje trebaju imati odobrenje za privremeni boravak, u odnosu na strance iz članka 139. važećeg Zakona koji su ovim Prijedlogom izmjenjena i dopuna Zakona svrstani u posebnu kategoriju (članak 139.b).

Člankom 13. i 14. proširena je kategorija stranaca koja može podnijeti zahtjev za prvi privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, te se naglašava da zahtjev stranac podnosi osobno.

Člankom 15. dopunjen je jedan od razloga prestanka privremenog boravka strancu i to na način da mu isti prestaje ako se iselio iz Republike Hrvatske. Radi efikasnosti i ekonomičnosti postupka propisuje se da se rješenje o prestanku privremenog boravka zbog iseljavanja, boravka u inozemstvu duže od 30 dana ili ako stranac u roku ne prijavi boravište, može donijeti bez saslušanja stranca. Također, dodan je stavak kojim je propisana iznimka kada strancu neće prestati privremeni boravak.

Člankom 16. proširena je kategorija stranaca kojima se može odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u Republici Hrvatskoj.

Člankom 17. definiran je brak iz koristi, u smislu ovoga Zakona.

Člankom 18. izmijenjene su kategorije stranaca koje trebaju imati odobrenje za privremeni boravak u svrhu rada te je produženo vremensko razdoblje nakon kojeg trebaju regulirati privremeni boravak u svrhu rada.

Člankom 19. u odnosu na važeći Zakon, propisuje se da studenti za reguliranje privremenog boravka moraju imati zdravstveno osiguranje.

Člankom 20. u odnosu na važeći Zakon, predlaže se da stranci prilikom reguliranja privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja nisu dužni priložiti dokaze o zdravstvenom osiguranju.

Člankom 21. u odnosu na važeći Zakon, predlaže se da će se privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobriti žrtvi trgovanja ljudima koja prihvaća program pomoći i zaštite te je proširena kategorija stranaca koja može regulirati privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

Člankom 22. razrađeni su uvjeti kada osoba koja je žrtva trgovanja ljudima gubi pravo na pomoć i zaštitu Operativnog tima.

Člankom 23. u odnosu na važeći Zakon, povećan je rok u kojem stranac identificiran kao žrtva ima pravo odlučiti o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite.

Člankom 24. proširena je kategorija stranaca čije odobrenje privremenog boravaka neće ulaziti u izračun vremena potrebnog za odobrenje stalnog boravka.

Člankom 25. u odnosu na važeći Zakon, proširena je kategorija stranaca koja može pod povoljnijim uvjetima regulirati stalni boravak.

Člankom 26. naglašava se da zahtjev za izdavanje odobrenja za stalni boravak stranac podnosi osobno, s obzirom da se radi o reguliranju osobnog statusa stranca.

Člankom 27. dodan je uvjet za stalni boravak, radi potpunije integracije stranaca, da stranac mora poznavati i hrvatsku kulturu te društveno uređenje Republike Hrvatske, kao i da mora imati osigurano stanovanje.

Člankom 28. i 29. propisuje se što se smatra odlukom o protjerivanju te se propisuje kada zabrana ulaska i boravka ne započinje. U velikom broju slučajeva nije moguće utvrditi dan napuštanja Republike Hrvatske jer je stranac napustio adresu u Republici Hrvatskoj prije donošenja odluke o protjerivanju ili je prijavio da napušta Republiku Hrvatsku pa se dostava obavlja u inozemstvu. Budući da računanje zabrane ne može započeti dok ne postoji dokaz da je stranac napustio Republiku Hrvatsku ili dok traje druga zabrana, a imajući u vidu da postoje tri vrste zabrana, potrebno je zakonom propisati kada zabrana ne može započeti teći.

Člankom 30. propisano je da se vrijeme koje stranac u postupku prisilnog udaljenja ili protjerivanja ne uračunava u vrijeme smještaja u prihvatnom Centru za strance.

Člankom 31. propisuje se da uz policijsku upravu, odnosno policijsku postaju rješenje o smještaju u Prihvatni centar donosi i Ministarstvo.

Člankom 32. izvršena je samo jezična izmjena.

Člankom 33. propisuje se donošenje zaključka o određivanju strožeg policijskog nadzora i mogućnost podnošenja žalbe.

Članak 34. propisana je mogućnost da se u slučaju privremenog ostanka ne donosi rješenje.

Člankom 35. proširena je kategorija stranaca koji mogu raditi na temelju radne dozvole izvan kvote, na način da stranci mogu raditi u udrugama. Pooštreni su uvjeti za izdavanje radnih dozvola izvan kvote za strance koji obavljaju ključne poslove, budući je dosadašnja praksa ukazala na zlouporabu instituta navedene radne dozvole i privremenog boravka u svrhu rada.

Člankom 36. preciznije se definiraju i proširuju uvjeti za uskratu izdavanja radne dozvole poslodavcu, kao i strancu, na način da se neće izdati radna dozvola ukoliko nije podmirena novčana kazna ili je na snazi izrečena zaštitna mjera.

Člankom 37. pooštreni su uvjeti za izdavanje poslovne dozvole, budući je dosadašnja praksa ukazala na zlouporabu instituta poslovne dozvole, zbog čega su izrijekom propisane kategorije stranaca kojima se može izdati poslovna dozvola.

Člankom 38. u odnosu na važeći Zakon olakšano je izdavanje poslovnih dozvola osobama koje pružaju usluge u turizmu. Brisana je odredba kojom je bilo ograničeno da se poslovne dozvole ne mogu izdavati za pružanje usluga u djelatnostima koje su predviđene radnim dozvolama, odnosno za poslove za koje nije trebala radna niti poslovna dozvola ako se radilo o radu do 30 dana, iz razloga što je takva odredba stvarala probleme u primjeni odnosno ograničavala je pružanje usluga u brojnim djelatnostima.

Člankom 39. preciznije je određena mjesna nadležnost policijskih uprava, odnosno policijskih postaja za izdavanje poslovnih dozvola. Također, brisano je vremensko ograničenje važenja poslovne dozvole pružateljima usluga budući da je u praksi utvrđeno da 6 mjeseci nije dovoljno za izvršenje ugovornih obveza. Kao novina uvedena je mogućnost da stranac koji se bavi slobodnim zanimanjem i pružatelj usluga može temeljem izdane poslovne dozvole raditi na cijelom području Republike Hrvatske.

Člankom 40. i 41. u odnosu na važeći Zakon izmijenjene su odredbe koje propisuju rad stranaca bez radne i poslovne dozvole na način da su preciznije utvrđene kategorije stranaca, a isto tako utvrđeno je razdoblje (godina dana, 90, 60 i 30 dana) u kojem mogu raditi. U praksi je uočeno da je važećim Zakonom rok od 30 dana strancima bio prekratak za izvršenje posla.

Člankom 42. u odnosu na važeći Zakon proširene su kategorije stranaca koje mogu raditi bez radne odnosno poslovne dozvole (stranci kojima je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga).

Člankom 43. izmijenjena je odredba članka 142. stavka 3. važećeg Zakona, s obzirom da nije bilo moguće sankcionirati neposjedovanje putne isprave za strance koji su nezakonito ušli u Republiku Hrvatsku jer taj nezakoniti ulazak nisu ni temeljili na putnoj ispravi.

Člankom 44. propisuje se mogućnost izdavanja osobne iskaznice strancu koji ima važeću putnu ispravu s obzirom da ova mogućnost važećim Zakonom nije bila propisana.

Člankom 45. izvršene su nomotehničke izmjene.

Člankom 46. uz nomotehničke izmjene, dodane su nove odredbe koje se odnose na prijavu i odjavu boravka stranaca, s obzirom da se radilo o pravnoj praznini, a i radi efikasnijeg nadzora kretanja i boravka stranaca.

Člankom 47. dodaju se odredbe kojima se pojednostavljuje postupak prijave i odjave za strane radnike s odobrenim boravkom koje poslodavac upućuje na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta, ukoliko taj rad traje do 90 dana.

Člankom 48. uz nomotehničke izmjene, dodane su nove odredbe koje se odnose na prijavu i odjavu boravka stranaca, s obzirom da se radilo o pravnoj praznini, a i radi efikasnijeg nadzora kretanja i boravka stranaca.

Člankom 49. uređuju se uvjeti pod kojima državljanin države članice EEP, vlasnik odgovarajućeg objekta za stanovanje. može boraviti u Republici Hrvatskoj u druge svrhe.

Člankom 50., 51. i 52. propisuje se obveza vođenja zbirke podataka o strancima kojima je odbijena, skraćena ili poništena viza te nadležno tijelo koje tu zbirku vodi. U odnosu na važeći Zakon, obveza vođenja te zbirke podataka bila je omaškom propuštena. Također su utvrđeni uvjeti pod kojima se osobni podaci sadržani u zbirkama prikupljaju i obrađuju.

Člancima 53. do 60. usklađuju se kaznene odredbe s predloženim izmjenama, a koje su ujedno u skladu s Prekršajnim zakonom.

Člankom 61. utvrđuje se ovlast ministru unutarnjih poslova za donošenje propisa o načinu produženja viza, naljepnicama odobrenja boravka te načinu računanja zabrane ulaska i boravka s obzirom da važećim Zakonom ta ovlast nije utvrđena.

Člankom 62. izvršene su nomotehničke izmjene.

Člankom 63. brisana je odredba prema kojoj je stranac bio dužan u roku od 10 mjeseci ispuniti uvjete za izdavanje poslovne dozvole prema važećem Zakonu o strancima, budući se radi o vrlo malom broju stranaca s izdanom poslovnom dozvolom koja istječe nakon gore navedenog roka, a osim toga, stranci su dužni regulirati boravak i rad pod uvjetima koji su propisani važećim Zakonom.

Članak 64. prema važećem Zakonu, privremeni boravak u druge svrhe može se odobriti na vrijeme do 6 mjeseci godišnje. To vremensko ograničenje potrebno je produžiti na vrijeme do jedne godine i to strancima-vlasnicima nekretnina koji su ih stekli prije 1. siječnja 2008. godine jer bi ti stranci, ako bi im privremeni boravak bio odobren samo do 6 mjeseci godišnje, morali napustiti Republiku Hrvatsku, a u matičnoj zemlji nemaju drugu nekretninu gdje bi mogli živjeti.

Člankom 65. daje se ovlast ministru nadležnom za unutarnje poslove da, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje, propiše sadržaj i način provjere poznavanja hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske.

Člankom 66. predlaže se ovlastiti Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o strancima, s obzirom da su izmjene koje se predlažu većeg opsega te radi lakše primjene Zakona.

Člankom 67. propisuje se da članak 163.a stupa na snagu danom stupanja na snagu ovoga Zakona, za razliku od ostalih članaka iz glava XI. i XII., za koje je člankom 219. važećega Zakona propisano da stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Člankom 68. propisuje se stupanje Zakona na snagu.

VI. TEKST ODREDBI ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA

ZAKON O STRANCIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja i boravka te rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad stranaca ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva.

U ovom Zakonu određene imenice navedene su u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški ili ženski rod.

Članak 2.

Strancem se, u smislu ovoga Zakona, smatra osoba koja nije hrvatski državljanin.

Stranac koji ima višestruko državljanstvo smatra se državljaninom države koja mu je izdala putnu ispravu s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku.

Članak 3.

Stranac je dužan za vrijeme kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati se zakona i propisa te odluka državnih tijela.

Članak 4.

Sigurnosnu provjeru za stranca u svrhu utvrđivanja razloga nacionalne sigurnosti provodi Sigurnosno-obavještajna agencija.

II. PUTNE ISPRAVE

Članak 5.

Putne isprave, u smislu ovoga Zakona, su strana putna isprava i putna isprava za stranca.

Članak 6.

Strana putna isprava je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.

Članak 7.

Stranac koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.

Stranci koji imaju zajedničku putovnicu mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske samo zajedno i moraju imati ispravu s fotografijom na temelju koje se može utvrditi njihov identitet. Voditelj skupine mora imati osobnu putovnicu.

Članak 8.

Maloljetni stranac koji ulazi ili izlazi iz Republike Hrvatske bez pratnje zakonskog zastupnika mora imati ovjerenu suglasnost zakonskog zastupnika.

Članak 9.

Putna isprava za stranca je putni list za stranca i putna isprava za osobe bez državljanstva.

Putna isprava za azilanta smatra se putnom ispravom za stranca, a izdaje se sukladno odredbama Zakona o azilu.

Članak 10.

Putna isprava za stranca izdaje se osobi koja je navršila 14 godina.

Osoba mlađa od 14 godina upisat će se u putnu ispravu za stranca jednog od roditelja ili u ispravu zakonskog zastupnika.

Iznimno, kad za to postoje opravdani razlozi, putna isprava za stranca iz stavka 1. ovoga članka može se izdati i osobi mlađoj od 14 godina.

Putna isprava za osobe bez državljanstva izdaje se pod uvjetima utvrđenim međunarodnim konvencijama.

Putni list za stranca izdaje se s rokom važenja do 30 dana.

Članak 11.

Putni list za stranca izdaje se strancu koji nema stranu putnu ispravu ako:

1. mu je prestalo hrvatsko državljanstvo - za odlazak u inozemstvo,

2. država čiji je državljanin nema svoju diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured u Republici Hrvatskoj niti njezine interese zastupa druga država - za odlazak u inozemstvo,

3. je u inozemstvu izgubio putnu ispravu za azilanta ili putnu ispravu za osobe bez državljanstva koju je izdala policijska uprava, odnosno policijska postaja - za povratak u Republiku Hrvatsku,

4. je u postupku prisilnog udaljenja - za odlazak u inozemstvo.

Članak 12.

Putni list za stranca izdaje:

1. u slučajevima iz članka 11. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona - policijska uprava, odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca,

2. u slučajevima iz članka 11. točke 3. ovoga Zakona - diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Putnu ispravu za osobe bez državljanstva izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca.

Članak 13.

Putna isprava za stranca neće se izdati strancu:

1. protiv kojeg se vodi kazneni ili prekršajni postupak, osim ako postoji suglasnost državnog tijela koje vodi postupak,

2. koji je osuđen na kaznu zatvora ili novčanu kaznu, dok kaznu ne izdrži odnosno dok ne plati novčanu kaznu,

3. koji nije regulirao svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu za koju postoji ovršni naslov,

4. ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

Strancu koji je u postupku prisilnog udaljenja može se izdati putni list za stranca neovisno od postojanja okolnosti iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, stranac ima pravo žalbe u roku od 8 dana od dana dostave. O žalbi odlučuje Ministarstvo.

Članak 14.

Kada policijska uprava, odnosno policijska postaja utvrdi postojanje nekih od razloga iz članka 13. ovoga Zakona, oduzet će putnu ispravu za stranca.

O oduzimanju putne isprave za stranca donosi se rješenje.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka strancu ima pravo žalbe u roku od 8 dana od dana dostave. O žalbi odlučuje Ministarstvo.

III. VIZE

Članak 15.

Viza je odobrenje za ulazak, boravak ili tranzit preko područja Republike Hrvatske.

Na temelju vize strancu ne može raditi na području Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske propisuje vizni sustav Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

Ministarstvo nadležno za vanjske poslove je središnje državno tijelo za pitanja viza.

Članak 16.

Vrste viza su:

1. zrakoplovno-tranzitna viza (viza A),
2. tranzitna viza (viza B),
3. putna viza (viza C).

Članak 17.

Zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se strancu za jedan, dva ili više prolazaka kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

Strancu koji za vrijeme međupristajanja u zračnoj luci u Republici Hrvatskoj ili na međunarodnim letovima ne napušta međunarodni tranzitni prostor ne treba vizu.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske može odrediti da državljani određenih država te nositelji putnih isprava koje su izdala nadležna tijela tih država trebaju zrakoplovno-tranzitnu vizu.

Zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se s rokom važenja do 3 mjeseca.

Članak 18.

Tranzitna viza izdaje se strancu za jedno, dva, a iznimno za više putovanja preko područja Republike Hrvatske, ako ima osiguran ulazak u državu u koju putuje.

Tranzitna viza izdaje se s rokom važenja do 6 mjeseci.

Na temelju tranzitne vize strancu može prilikom svakog putovanja boraviti u Republici Hrvatskoj do 5 dana.

Članak 19.

Putna viza izdaje se za jedan, dva ili više ulazaka na područje Republike Hrvatske, pri čemu neprekidan boravak, odnosno ukupno trajanje uzastopnih boravaka ne može biti duže od 90 dana u razdoblju od 6 mjeseci, računajući od dana prvog ulaska.

Putna viza izdaje se za turistička, poslovna ili druga putovanja.

Putna viza izdaje se s rokom važenja do jedne godine.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, viza za više ulazaka može se izdati i s dužim rokom važenja, ali ne dužim od 5 godina, o čemu odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

Članak 20.

Skupini stranaca od 5 do 50 osoba može se unijeti tranzitna viza ili putna viza u zajedničku putnu ispravu pod uvjetom da člano-

vi skupine ulaze na područje Republike Hrvatske, borave na njemu i napuštaju ga kao skupina.

Voda skupine mora imati osobnu putovnicu u koju je, ako je potrebno, unesena viza.

Putna viza iz stavka 1. ovoga članka može se izdati samo za jedan ulazak i za boravak do 30 dana.

Članak 21.

Strancu je dužan pribaviti vizu prije ulaska u Republiku Hrvatsku.

Vizu izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

Prije izdavanja vize diplomatska misija, odnosno konzularni ured dužan je u slučajevima utvrđenim podzakonskim propisima, zatražiti prethodnu suglasnost tijela iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona.

Prije izdavanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka, tijelo iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona dužno je u slučajevima utvrđenim podzakonskim propisima zatražiti mišljenje Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije.

Iznimno, ako to zahtijevaju humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi, policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice može izdati:

1. putnu vizu za jedan ulazak i boravak do 15 dana,
2. tranzitnu vizu za jedan tranzit do 5 dana,
3. tranzitnu vizu pomorcu ili skupini pomoraca.

Članak 22.

Viza se unosi u valjanu putnu ispravu u obliku naljepnice.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske, viza se može unijeti na obrascu za unošenje vize, ako u putnoj ispravi nema mjesta za unošenje vize u obliku naljepnice ili ako putna isprava nije valjana za prelazak državne granice.

Obrazac iz stavka 2. ovoga članka izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Ministarstva ili policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice.

Članak 23.

Rok važenja putne isprave u koju se unosi viza mora biti najmanje 3 mjeseca duži od roka važenja vize.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske, viza se može unijeti u putnu ispravu čiji je rok važenja kraći, pod uvjetom da rok važenja vize nije duži od roka važenja putne isprave i da je osiguran povratak stranca u državu boravišta ili ulazak u treću državu.

Članak 24.

Viza se ne može produžiti.

Iznimno, putna viza može se produžiti zbog više sile, humanitarnih, ozbiljnih profesionalnih ili osobnih razloga.

Zahtjev za produženje putne vize podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prije isteka roka važenja vize, a o zahtjevu odlučuje Ministarstvo.

Do donošenja odluke o produženju vize strancu može boraviti na području Republike Hrvatske.

Članak 25.

Viza se neće izdati ako:

1. postoje razlozi iz članka 34. ovoga Zakona,
2. je stranac već boravio u Republici Hrvatskoj 90 dana, a nije proteklo 6 mjeseci od dana prvog ulaska,
3. stranac na zahtjev diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda ne priloži traženu dokumentaciju kojom dokazuje svrhu i uvjete svog boravka,
4. se stranac osobno ne odazove na poziv diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, viza se može izdati ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske.

Članak 26.

Strancu se usmeno priopćuje razlog neizdavanja vize.

Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba.

Članak 27.

Policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice tijekom obavljanja granične kontrole može skratiti rok važenja vize, ako utvrdi da stranac nema dovoljno sredstava za uzdržavanje.

Članak 28.

Viza će se poništiti ako:

1. postoje razlozi iz članka 34. ovoga Zakona,
2. se utvrdi da stranac više ne ispunjava uvjete radi kojih mu je viza izdana,
3. se naknadno utvrdi da stranac nije ispunjavao uvjete radi kojih mu je viza izdana.

Vizu može poništiti policijska uprava, odnosno policijska postaja ili diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

IV. ULAZAK I IZLAZAK STRANACA

Članak 29.

Smatra se da je stranac ušao u Republiku Hrvatsku kada je na graničnom prijelazu prošao mjesto obavljanja granične kontrole, a u ostalim slučajevima kada je prešao graničnu crtu.

Članak 30.

Stranac je dužan prilikom ulaska i izlaska iz Republike Hrvatske podvrgnuti se graničnoj kontroli.

Granična kontrola iz stavka 1. ovoga članka obavlja se sukladno zakonu kojim se uređuje nadzor državne granice, a obuhvaća i utvrđivanje razloga iz članka 34. ovoga Zakona.

Članak 31.

Strancu se može odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku ako:

1. posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. posjeduje valjanu vizu ili valjano odobrenje boravka, ako je potrebno,
3. opravda svrhu i uvjete ulaska i boravka te ako posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu,
4. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

Članak 32.

Vlada Republike Hrvatske može odrediti da državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske i s valjanom osobnom iskaznicom, odnosno drugom ispravom kojom se dokazuje identitet i državljanstvo, ako ispunjava uvjete iz članka 31. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske može odrediti da, pod određenim uvjetima, državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske uz posjedovanje valjane putne isprave u koju je unesena valjana dozvola boravka jedne od država Schengenskog prostora ili valjana Schengenska viza tipa C, ako ispunjava uvjete iz članka 31. stavka 1. točke 1., 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

Stranac može ući u Republiku Hrvatsku i na temelju obrasca iz članka 22. ovoga Zakona, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 31. ovoga Zakona.

Članak 33.

Iznimno, strancu koji ne ispunjava uvjete iz članka 31. ovoga Zakona, može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu, ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske.

Članak 34.

Strancu se neće odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku ako:

1. ne ispunjava uvjete iz članka 31. ovoga Zakona,
2. postoji opravdana sumnja da njegov boravak neće biti korišten u namjeravanu svrhu,
3. pokušava ući u Republiku Hrvatsku prije proteka roka iz članka 35. stavka 4., članka 43. stavka 4., članka 55. stavka 5. i članka 85. stavka 5. ovoga Zakona,
4. nije prethodno podmicao troškove koji su nastali prilikom njegovog prisilnog udaljenja,
5. je u tranzitu i ne ispunjava uvjete za ulazak u treću državu,
6. ne plati novčanu kaznu izrečenu u Republici Hrvatskoj.

Članak 35.

O odbijanju ulaska stranca odlučuje policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice.

Protiv odbijanja ulaska stranac ima pravo žalbe u roku od 8 dana.

Žalba se podnosi Ministarstvu putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. Žalba ne odgaga izvršenje.

Stranac kojem je odbijen ulazak, ne može ući u Republiku Hrvatsku prije proteka roka od najmanje dva dana od odbijanja ulaska.

Članak 36.

Nezakonitim ulaskom u Republiku Hrvatsku smatra se ako stranac:

1. prijeđe državnu granicu izvan mjesta ili vremena određenog za prelazak državne granice,
2. izbjegne graničnu kontrolu,
3. uđe dok je na snazi zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
4. uđe s vizom ili odobrenjem boravka koji su izdani na osnovi prijevorno podnesenog zahtjeva,
5. uđe na temelju tuđe, krivotvorene putne ili druge isprave koja je potrebna za ulazak.

Članak 37.

Stranci mogu slobodno izlaziti iz Republike Hrvatske.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka strancu će se zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. ne ispunjava uvjete za ulazak u drugu državu,
2. prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu,
3. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeći kazneno ili prekršajno gonjenje, izvršenje kazne ili druge kaznene, odnosno prekršajne sankcije, uhićenje ili izvršenje dospjele imovinsko-pravne obveze ili dospjelih doprinosa i poreznih obveza.

Članak 38.

Stranac koji ima višestruko državljanstvo dužan je izaći iz Republike Hrvatske s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku.

Članak 39.

Prijevoznik može dovesti stranca na granični prijelaz ili u Republiku Hrvatsku ako stranac ima valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka.

Prijevoznik koji je dovezao stranca protivno stavku 1. ovoga članka dužan ga je bez odgađanja i na svoj trošak odvesti s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske, a ukoliko to nije moguće, prijevoznik je dužan na vlastiti trošak pronaći drugi način prijevoza ili, ako drugi način prijevoza nije odmah moguć, preuzeti troškove koji nastanu prilikom boravka i povratka stranca.

Odredba stavka 2. ovoga članka odnosi se i na prijevoznika koji je dovezao stranca u tranzitu:

1. ako ga je prijevoznik, koji ga je trebao prevesti u državu odredišta, odbio prevesti ili
2. ako mu je zabranjen ulazak u državu odredišta.

Članak 40.

Kad stranac nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj i nema sredstava za povratak, troškove povratka stranca, dužan je snositi organizator turističkih ili poslovnih putovanja u Republici Hrvatskoj, u čijoj je organizaciji stranac došao, ako se utvrdi da je do nezakonitog boravka došlo zbog propusta organizatora putovanja.

Članak 41.

Zabranjeno je pomaganje strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitiranju preko državnog područja ako je stranac nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku.

V. BORAVAK STRANACA

Članak 42.

Boravak stranca je:

1. kratkotrajni boravak,
2. privremeni boravak,
3. stalni boravak.

Članak 43.

Kratkotrajni boravak je boravak stranca u trajanju do 90 dana na temelju vize ili bez vize.

Stranac kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku ne treba viza može boraviti u Republici Hrvatskoj najduže 90 dana u vremenskom razdoblju od 6 mjeseci, računajući od dana prvog ulaska.

Stranac iz stavka 2. ovoga članka koji je iskoristio 90 dana boravka prije protoka vremenskog razdoblja od 6 mjeseci, može ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj kada protekne vremensko razdoblje od 6 mjeseci računajući od dana prvog ulaska.

Stranac kojem je otkazan kratkotrajni boravak može ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj kada protekne 90 dana računajući od dana napuštanja Republike Hrvatske.

Članak 44.

Kratkotrajni boravak prestaje strancu:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj,
2. otkazom boravka,
3. istekom roka valjanosti vize,
4. ako je iskoristio vizu,
5. protekom roka iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona,
6. ako je vraćen na temelju međunarodnog ugovora radi nezakonitog prelaska državne granice.

Članak 45.

Kratkotrajni boravak može se otkazati strancu ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i boravka,
3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu,
4. ne plati novčanu kaznu izrečenu u Republici Hrvatskoj,
5. postoji opravdana sumnja da njegov boravak neće biti korišten u namjeravanu svrhu.

O otkazu boravka policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 8 dana od dana dostave. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 46.

Odobrenje za privremeni boravak mora imati stranac koji:

1. namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj u svrhe utvrđene u članku 51. ovoga Zakona,
2. obavlja poslove iz članka 139. ovoga Zakona za koje mu nije potrebna radna ili poslovna dozvola, a namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 30 dana,
3. obavlja poslove iz članka 141. ovoga Zakona.

Dijete rođeno na području Republike Hrvatske ne treba odobrenje za privremeni boravak do navršanih mjesec dana života.

Nakon navršanih mjesec dana života djeteta privremeni boravak odobrit će se po službenoj dužnosti na vrijeme na koje je odobren privremeni boravak jednom roditelju ili skrbniku djeteta, odnosno do godine dana ako je jedan od roditelja ili skrbnik stranac na stalnom boravku.

Članak 47.

Odobrenje za prvi privremeni boravak, odnosno produženje privremenog boravka izdaje se s rokom važenja do jedne godine.

Rok važenja putne isprave mora biti najmanje 3 mjeseca duži od roka na koji se izdaje odobrenje.

Odobrenje za privremeni boravak unosi se u putnu ispravu u obliku naljepnice.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, strancu koji podnese zahtjev u Republici Hrvatskoj i nema valjanu stranu putnu ispravu, izdaje se rješenje o odobrenju privremenog boravka do pribavljanja strane putne isprave.

Članak 48.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za prvi privremeni boravak podnosi se nadležnoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za prvi privremeni boravak stranac može podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ako:

1. za to postoji ozbiljan humanitarni razlog,
2. se traži spajanje obitelji s azilantom,
3. se radi o stipendistu u okviru programa odobrenog od ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja i znanosti,
4. se radi o strancima iz članka 132. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona.

Stranac iz stavka 2. ovoga članka koji podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za prvi privremeni boravak prije isteka kratkotrajnog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do konačnosti odluke o zahtjevu.

Članak 49.

Zahtjev za produženje privremenog boravka podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji najkasnije 30 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka.

Stranac koji je podnio zahtjev za produženje privremenog boravka izvan roka iz stavka 1. ovoga članka, a prije isteka važećeg privremenog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do konačnosti odluke o zahtjevu.

Članak 50.

O zahtjevu za izdavanje odobrenja za privremeni boravak odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta, odnosno namjeravanog boravka stranca.

Za izdavanje odobrenja za privremeni boravak policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je zatražiti suglasnost Ministarstva:

1. ako stranac ne posjeduje valjanu putnu ispravu,
2. ako se traži izdavanje odobrenja iz ozbiljnih humanitarnih razloga.

U zahtjevu za izdavanje odobrenja za prvi privremeni boravak mora biti navedena svrha za koju se odobrenje traži, a podnositelj zahtjeva ne može mijenjati svrhu boravka za vrijeme trajanja postupka.

Članak 51.

Svrhe radi kojih se može odobriti privremeni boravak su:

1. spajanje obitelji,
2. rad,
3. srednjoškolsko obrazovanje i studiranje,
4. znanstveno istraživanje,
5. humanitarni razlozi.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, strancu se može odobriti privremeni boravak i u druge svrhe, najduže do 6 mjeseci u godini dana.

Članak 52.

Strancu će se odobriti privremeni boravak ako:

1. ima sredstva za uzdržavanje,
2. ima osigurano stanovanje,

3. ima zdravstveno osiguranje, odnosno priloži dokaz o podmi-nenim obvezama s navedene osnove,

4. ne postoje zapreke iz članka 34. ovoga Zakona,

5. je opravdao svrhu privremenog boravka.

Članak 53.

Protiv odluke o zahtjevu za privremeni boravak može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana dostave. O žalbi odlučuje Ministarstvo.

Stranac može boraviti na području Republike Hrvatske do konačnosti odluke o zahtjevu za privremeni boravak.

Članak 54.

Privremeni boravak prestaje strancu:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj,

2. otkazom boravka,

3. istekom odobrenja privremenog boravka,

4. ako u roku od 30 dana po odobrenju privremenog boravka ne prijavi svoje boravište policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji,

5. ako boravi izvan Republike Hrvatske duže od 30 dana,

6. prestankom svrhe na temelju koje je boravak odobren.

O prestanku privremenog boravka iz razloga navedenih u stavku 1. točkama 4., 5. i 6. ovoga članka, policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana dostave. O žalbi odlučuje Ministarstvo.

Članak 55.

Privremeni boravak otkazat će se strancu ako:

1. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi radi koje mu je odobren privremeni boravak,

2. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj.

O otkazu privremenog boravka policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje.

Prilikom odlučivanja o otkazu boravka strancu mora se uzeti u obzir trajanje boravka te osobne, obiteljske, gospodarske i ostale okolnosti.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana dostave. O žalbi odlučuje Ministarstvo.

Stranac kojem je otkazan privremeni boravak može ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj kada protekne 90 dana računajući od dana napuštanja Republike Hrvatske.

Članak 56.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti strancu koji je član uže obitelji:

– hrvatskog državljanina,

– stranca kojemu je odobren stalni boravak,

– stranca koji ima odobren privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja,

– stranca koji je na privremenom boravku boravio najmanje dvije godine te mu je i dalje odobren privremeni boravak na godinu dana i

– stranca koji ima status azilanta.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji stranca kojem je odobren privremeni boravak u svrhu sezonskog rada, »au pair« rada i pružanja usluga u ime inozemnog poslodavca.

Članovi uže obitelji su:

1. bračni drugovi,
2. osobe koje žive u izvanbračnoj zajednici sukladno hrvatskom zakonodavstvu,
3. maloljetna djeca koja nisu zasnovala vlastitu obitelj, a rođena su u braku ili izvanbračnoj zajednici ili su posvojena i
4. roditelji ili posvojitelji maloljetne djece.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, članom uže obitelji hrvatskog državljanina, stranca kojem je odobren privremeni ili stalni boravak i stranca koji ima status azilanta, može se smatrati i drugi srodnik, ako postoje posebni osobni ili ozbiljni humanitarni razlozi za spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj.

U slučaju poligamnog braka spajanje obitelji na području Republike Hrvatske dopustit će se samo jednom bračnom drugu.

Članak 57.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi su:

1. bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu,
2. bračni drugovi ne izvršavaju obveze koje proizlaze iz braka,
3. bračni drugovi nisu se upoznali prije sklapanja braka,
4. bračni drugovi ne daju dosljedne osobne podatke,
5. bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju,
6. za sklapanje braka dana su materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojim je davanje miraza običaj,
7. postoje dokazi ranijih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračne zajednice.

Članak 58.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji odobrit će se strancu ako su uz uvjete iz članka 52. ovoga Zakona ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da bračni ili izvanbračni drugovi nisu oženjeni ili da se ne nalaze u stabilnoj dugotrajnoj vezi s drugom osobom,
2. ako nije istekao boravak strancu na temelju čijeg se statusa traži izdavanje odobrenja za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji, a još nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje odobrenja boravka iz članka 61. ovoga Zakona.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, član uže obitelji azilanta koji podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjete za izdavanje odobrenja utvrđene člankom 52. stavkom 1. točkom 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

Članak 59.

Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji izdaje se na rok do godine dana, odnosno do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka stranca s kojim se traži spajanje.

Članak 60.

Stranac kojem je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ostvaruje pravo na obrazovanje, usavršavanje, rad i samozapošljavanje, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 61.

Strancu kojemu je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u neprekidnom trajanju od najmanje 4 godine odobrit će se autonomni boravak, ako ispunjava uvjete iz članka 52. stavka 1. točke 1. do 4. ovoga Zakona.

Privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti bračnom ili izvanbračnom drugu, djetetu koje je postalo punoljetno te roditelju i posvojitelju maloljetne djece.

Privremeni boravak iz stavka 2. ovoga članka može se odobriti i ako je osoba s kojom je stranac tražio spajanje obitelji umrla te u slučaju prestanka bračne zajednice koja je u Republici Hrvatskoj trajala najmanje 3 godine.

Članak 62.

Stranac iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona ostvaruje pravo na obrazovanje, usavršavanje, rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 63.

Privremeni boravak u svrhu rada odobrit će se strancu koji ispunjava uvjete iz članka 52. ovoga Zakona, a ima radnu ili poslovnu dozvolu ili namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 30 dana, a za koji rad mu ne treba radna ili poslovna dozvola te strancu iz članka 141. ovoga Zakona.

Odobrenje za privremeni boravak u svrhu rada izdaje se strancu na rok na koji mu je izdana radna ili poslovna dozvola, a najduže do godine dana.

Članak 64.

Stranac kojemu je odobren privremeni boravak u svrhu rada zbog obavljanja sezonskog rada može boraviti u Republici Hrvatskoj najduže 6 mjeseci u vremenskom razdoblju od jedne godine i mora boraviti najmanje 6 mjeseci izvan Republike Hrvatske prije nego što mu ponovno bude omogućen ulazak i boravak u svrhu rada.

Sezonski radnik, u smislu ovoga Zakona, je stranac nastanjen u državi čiji je državljanin ili u kojoj ima odobren stalni boravak i koji je s poslodavcem sa sjedištem u Republici Hrvatskoj sklopio ugovor o obavljanju određenog posla u određenom vremenskom razdoblju.

Stranac iz stavka 1. ovoga članka ne može podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka u drugu svrhu.

Članak 65.

Privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja odobrit će se strancu koji uz uvjete iz članka 52. ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:

1. ako je upisan u ustanovu koja provodi programe srednjoškolskog obrazovanja ili
2. ako sudjeluje u priznatom programu razmjene učenika koji provodi ovlaštena organizacija.

Privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti ako je zakonski zastupnik maloljetnika dao suglasnost.

Odobrenje za privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja izdaje se s rokom važenja do jedne godine.

Članak 66.

Privremeni boravak u svrhu studiranja odobrit će se strancu koji studira na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete iz članka 52. stavka 1. točke 1., 2., 4. i 5. ovoga Zakona.

Odobrenje za privremeni boravak u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do jedne godine, odnosno do kraja akademske godine.

Članak 67.

Privremeni boravak odobrit će se strancu u svrhu znanstvenog istraživanja ako ima ugovor o gostovanju i ispunjava uvjete iz članka 52. ovoga Zakona.

Odobrenje za privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja izdaje se s rokom važenja do jedne godine.

Stranac koji je zaključio ugovor o gostovanju u državi članici Europskoga ekonomskog prostora (u daljnjem tekstu: EEP) i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može radi provođenja istraživanja boraviti u Republici Hrvatskoj do 90 dana, ako ima sredstva za uzdržavanje i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

Članak 68.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobrit će se strancu u sljedećim slučajevima:

1. ako ima status žrtve trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: žrtva),

2. ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje,

3. iz drugih opravdanih razloga humanitarne prirode.

Stranac kojem se odobrava privremeni boravak iz humanitarnih razloga ne mora ispunjavati uvjete iz članka 52. stavka 1. ovoga Zakona.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, stranac ne smije predstavljati opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

Članak 69.

Odobrenje za prvi privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz članka 68. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, izdaje se s rokom važenja od 6 mjeseci do godine dana i može se produžavati.

Članak 70.

Identifikaciju žrtve obavlja Ministarstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva, a kada se radi o žrtvi-maloljetniku Ministarstvo je dužno surađivati i s ministarstvom nadležnim za socijalnu skrb.

Status žrtve stječe se prihvaćanjem sudjelovanja u programu pomoći i zaštite o čemu operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: Operativni tim) obavještava Ministarstvo.

Program pomoći i zaštite obuhvaća zdravstvenu i psihosocijalnu zaštitu, siguran smještaj, usluge prevođenja i tumačenja, pravnu pomoć te siguran povratak u državu podrijetla.

Status žrtve prestaje ako je osoba svoj iskaz temeljila na lažnim činjenicama, ako su prestale okolnosti radi kojih je stekla status ili se ponaša suprotno pravilima utvrđenim programom pomoći i zaštite. O prestanku statusa žrtve Operativni tim obavještava Ministarstvo.

Članak 71.

Stranac identificiran kao žrtva ima pravo u roku od 30 dana odlučiti o svom sudjelovanju u programu pomoći i zaštite.

Skrbnik maloljetnika koji je identificiran kao žrtva ima pravo u roku od 90 dana odlučiti o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite, vodeći računa o najboljem interesu maloljetnika te uvažavajući mišljenje maloljetnika.

Rok iz stavka 1. ovoga članka ne mora se poštivati ako se utvrdi da stranac identificiran kao žrtva nije žrtva ili ako je aktivno, dragovoljno i na osobnu inicijativu obnovio kontakte s počiniteljima kaznenih djela ili ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka i nacionalne sigurnosti.

Članak 72.

Žrtva kojoj je odobren privremeni boravak ima pravo na:

1. siguran smještaj,
2. zdravstvenu zaštitu,
3. novčanu pomoć,
4. obrazovanje,
5. rad.

Sigurnim smještajem smatra se mjesto gdje je žrtva zaštićena od utjecaja osobe osumnjičene za počinjenje kaznenog djela.

Višinu novčane pomoći odredit će tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Žrtva koja je u radnom odnosu ili posjeduje novčana sredstva ili su joj troškovi osobnog života osigurani na drugi način nema pravo na novčanu pomoć.

Posebna skrb vodit će se o trudnicama i osobama s invaliditetom kao posebno ranjivim skupinama žrtava.

Članak 73.

Sva tijela uključena u program pomoći i zaštite žrtve-maloljetnika dužna su voditi računa o najboljem interesu maloljetnika.

Ukoliko je žrtva-maloljetnik iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo će provesti potrebne mjere za utvrđivanje identiteta, državljanstva te pronalaženja ostalih članova obitelji.

Žrtvi-maloljetniku nadležno tijelo za socijalnu skrb imenovat će skrbnika.

Članak 74.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga žrtvi prestaje ako:

1. je izgubila status žrtve,
2. se utvrdi da zlorabljuje status žrtve,
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.

Prilikom odlučivanja o prestanku privremenog boravka žrtvi-maloljetniku zatražit će se mišljenje tijela nadležnog za socijalnu skrb.

Članak 75.

Siguran povratak stranca koji ima status žrtve provodi Ministarstvo vodeći računa o njegovim pravima, sigurnosti i dostojanstvu. Povratak po mogućnosti treba biti dragovoljan.

Maloljetnici koji su žrtve trgovanja ljudima neće biti vraćeni ni u jednu državu ako nakon procjene opasnosti i sigurnosti postoji indicija da takav povratak ne bi bio u najboljem interesu maloljetnika.

Članak 76.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga iz članka 68. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona prestaje ako prestane svrha zbog

kjih je strancu odobren privremeni boravak ili to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.

Članak 77.

Stranci iz članka 68. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona, kojima je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga, ne mogu podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak u drugu svrhu.

Članak 78.

Stalni boravak može se odobriti strancu koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno 5 godina odobren privremeni boravak.

Smatra se da je stranac neprekidno boravio u Republici Hrvatskoj, ako je u razdoblju od pet godina izbivao višekratno do 10 mjeseci ili jednokratno do 6 mjeseci.

Od dana podnošenja zahtjeva za stalni boravak pa do dana odlučivanja o zahtjevu stranac mora imati odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

Članak 79.

U vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona, ne uračunava se:

1. razdoblje privremenog boravka u svrhu rada odobreno sezonskim radnicima i »au pair« rada,
2. razdoblje privremenog boravka za pružatelje usluga u ime inozemnog poslodavca,
3. vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora.

»Au pair« radom, u smislu ovoga Zakona, smatra se čuvanje djece i boravak u obitelji radi učenja hrvatskog jezika.

Strancima kojima je odobren privremeni boravak u svrhu studiranja, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona, računa se samo polovica vremena provedenog na privremenom boravku u svrhu studiranja.

Članak 80.

Iznimno od članka 78. ovoga Zakona, stalni boravak može se odobriti i strancu na privremenom boravku, koji se vraća u Republiku Hrvatsku sukladno Programu povratka i zbrinjavanja prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba, a ispunjava uvjete iz članka 83. stavka 1. točke 1., 3. i 5. ovoga Zakona.

Ovisno o svrsi radi koje se traži stalni boravak, nadležno ministarstvo je dužno na zahtjev Ministarstva u roku od 15 dana dostaviti svoje mišljenje o postojanju razloga iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 81.

Stranac na stalnom boravku ima pravo na:

1. rad i samozapošljavanje,
2. stručno usavršavanje,
3. obrazovanje i studentske stipendije,
4. socijalnu skrb, prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te pravo na dječji doplatak,
5. porezne olakšice,
6. pristup tržištu roba i usluga,
7. slobodu udruživanja i povezivanja te članstva u organizacijama koje zastupaju radnike ili poslodavce ili organizacijama čiji članovi obavljaju posebno zanimanje, uključujući i naknade koje im takve organizacije daju.

Stranac ostvaruje prava sukladno propisima koji uređuju područja iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 82.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za stalni boravak iz članka 78. ovoga Zakona, podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka stranca, a o zahtjevu odlučuje Ministarstvo.

Protiv odluke Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 83.

Stalni boravak odobrit će se strancu koji, uz uvjete iz članka 78. ovoga Zakona:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu,
2. ima sredstva za uzdržavanje,
3. ima zdravstveno osiguranje,
4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo,
5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

Provjeru poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta koja na temelju dopusnice ministarstva nadležnog za visoko obrazovanje izvode studijske programe iz hrvatskog jezika, na način utvrđen njihovim općim aktom.

Članak 84.

Stalni boravak prestaje strancu:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj,
2. ako se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravio u inozemstvu duže od godinu dana,
3. otkazom stalnog boravka.

U slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka rješenje o prestanku stalnog boravka donosi Ministarstvo, na prijedlog policijske uprave, odnosno policijske postaje.

Rješenje iz stavka 2. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 85.

Stalni boravak može se otkazati strancu ako:

1. se utvrdi da je stranac svjesno dao neistinite podatke ili je svjesno prikrilo cilj i okolnosti koje su bile od važnosti za odobrenje stalnog boravka,
2. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju do jedne godine,
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

Prilikom donošenja rješenja o otkazu stalnog boravka, moraju se uzeti u obzir osobne, obiteljske, gospodarske i ostale okolnosti.

O otkazu boravka policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje.

Protiv rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 8 dana od dana dostave.

Stranac kojem je otkazan stalni boravak može ponovo uči i boraviti u Republici Hrvatskoj kada protekne 90 dana računajući od dana napuštanja Republike Hrvatske.

VI. MJERE ZA NAPUŠTANJE REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 86.

Stranac koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj mora odmah napustiti Republiku Hrvatsku ili u roku koji mu je određen.

Rok iz stavka 1. ovoga članka će se odrediti:

1. ako je strancu zakoniti boravak prestao odlukom Ministarstva, policijske uprave, odnosno policijske postaje, osim ako je tijekom postupka prisilnog udaljenja zatražio azil, a status azilanta mu nije priznat,

2. ako postoje humanitarni ili drugi opravdani razlozi.

Stranac iz stavka 2. ovoga članka dužan se prijaviti policijskom službeniku na graničnom prijelazu.

Prilikom određivanja roka za napuštanje Republike Hrvatske, mora se uzeti u obzir vrijeme u kojem to stranac može učiniti, ali rok ne smije biti duži od 30 dana.

Članak 87.

Stranac nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ako:

1. je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku,
2. ne posjeduje valjanu vizu ili odobrenje boravka u Republici Hrvatskoj, ako je potrebno,
3. je ušao u Republiku Hrvatsku nakon što mu je odbijen ulazak ili otkazan boravak, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno,
4. je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju međunarodnog ugovora radi nezakonitog prelaska državne granice.

Neće se smatrati da stranac nezakonito boravi ako posjeduje valjano odobrenje boravka u Republici Hrvatskoj iako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

Stranac je dužan dokazati zakonitost svog boravka.

Članak 88.

Stranca se može protjerati iz Republike Hrvatske ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

Odlukom o protjerivanju smatra se:

- presuda suda kojom je izrečena sigurnosna mjera protjerivanja stranca iz zemlje,
- rješenje prekršajnog suda kojim je izrečena zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje,
- rješenje o protjerivanju koje je donijelo Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

Članak 89.

Stranca iz članka 88. stavka 1. ovoga Zakona, Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja može protjerati osobito ako:

1. nezakonito boravi,
2. je prešao ili pokušao nezakonito prijeći državnu granicu,
3. je sklopio brak iz koristi,
4. je prekršio propise o zapošljavanju i radu stranaca,
5. je prekršio propise o javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili carinškim odnosno poreznim davanjima,
6. je počinio kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti,
7. je pravomoćno osuđen u inozemstvu za teško kazneno djelo, kažnjivo i po hrvatskim propisima,
8. ponavlja činjenje prekršaja.

U slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka, stranca se može protjerati i bez provođenja prekršajnog postupka.

Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju iz stavka 1. ovoga članka moraju se uzeti u obzir osobne, obiteljske, gospodarske i ostale okolnosti.

Stranca koji je:

1. na stalnom boravku,
2. na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno 10 godina,
3. na privremenom boravku, a u braku je s hrvatskim državljaninom ili sa strancem na stalnom boravku,
4. maloljetnik na privremenom boravku, a živi sa zakonskim zastupnikom hrvatskim državljaninom ili strancem na stalnom boravku, protjerati će se samo ako postoji jedan od razloga iz članka 90. ovoga Zakona.

Članak 90.

Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja će protjerati stranca ako:

1. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duže od jedne godine,
2. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od 5 godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od 3 godine,
3. je zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
4. predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.

Članak 91.

Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje o protjerivanju.

Rješenjem o protjerivanju strancu se određuje zabrana ulaska i boravka, koja ne može biti kraća od 3 mjeseca niti duža od 5 godina, računajući od dana napuštanja Republike Hrvatske.

Protiv rješenja Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 8 dana od dana dostave.

Žalba protiv rješenja o protjerivanju stranca koji nezakonito boravi ili stranca na kratkotrajnom boravku ne odgađa izvršenje rješenja.

Stranac može nakon 3 godine od dana napuštanja Republike Hrvatske podnijeti zahtjev za ukidanje rješenja o protjerivanju.

Zahtjev iz stavka 6. ovoga članka može se odobriti ako su prestali razlozi zbog kojih je stranac protjeran i ako je podmirio troškove prisilnog udaljenja.

Članak 92.

Državna tijela, pravne i fizičke osobe dužne su odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju ako imaju saznanja da stranac nezakonito boravi ili radi u Republici Hrvatskoj.

Tijelo koje je protiv stranca pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak, za djela koja se progone po službenoj dužnosti, dužno je o pokretanju i ishodu postupka, odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

Članak 93.

Prisilno će se udaljiti stranca koji nezakonito boravi, a nije napustio Republiku Hrvatsku odmah ili u roku koji mu je određen.

Stranac kojeg se prisilno udaljava ne smije ni na koji način ometati prisilno udaljenje.

Članak 94.

Prisilno će se udaljiti stranca protiv kojeg je država članica EEP donijela pravomoćnu odluku o protjerivanju:

1. ako je osuđen zbog kaznenog djela na kaznu zatvora u trajanju od najmanje jedne godine,
2. zbog sumnje da je počinio ili je namjeravao počiniti teško kazneno djelo,
3. zbog kršenja propisa o ulasku i boravku stranaca.

Državu članicu EEP-a u kojoj stranac ima odobrenje boravka i državu koja je donijela odluku o protjerivanju obavijestit će se o namjeri prisilnog udaljenja.

Ako država članica EEP poništi odobrenje boravka iz stavka 2. ovoga članka, stranca će se prisilno udaljiti. Ako odobrenje boravka nije poništeno, stranca se ne mora prisilno udaljiti.

O prisilnom udaljenju obavijestit će se država koja je donijela odluku o protjerivanju.

Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na državljane države članice EEP, članove njihovih obitelji i članove obitelji hrvatskih državljana.

Članak 95.

Zabranjeno je prisilno udaljiti stranca u državu gdje su njegov život ili sloboda ugroženi radi njegove rase, vjerske ili nacionalne pripadnosti, zbog pripadnosti posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili gdje bi mogao biti podvrgnut mučenju ili ne-ljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju te u državu u kojoj mu prijete opasnost od prisilnog udaljenja u takvu državu.

Zabranjeno je prisilno udaljiti maloljetnog stranca ako je to u suprotnosti s Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europskom konvencijom o sprječavanju mučenja i ne-ljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i Konvencijom o pravima djece.

Članak 96.

Ministarstvo će na zahtjev nadležnih tijela države članice EEP pružiti pomoć u slučaju tranzita u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

Zahtjev za pružanje pomoći iz stavka 1. ovoga članka će se odbiti:

1. ako je stranac kojeg se prisilno udaljava u Republici Hrvatskoj optužen da je počinio kazneno djelo ili je izdan nalog za njegovo uhićenje radi izdržavanja kazne zatvora,
2. ako tranzit preko drugih država ili prihvata u državi odredišta nije moguć,
3. ako je u Republici Hrvatskoj potrebno obaviti presjedanje iz jedne u drugu zračnu luku,
4. ako prisilno udaljenje nije moguće iz praktičnih razloga,
5. ako stranac kojeg se prisilno udaljava predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost, javno zdravlje ili bi to štetilo međunarodnim interesima Republike Hrvatske,
6. u slučaju iz članka 95. ovoga Zakona.

Pružanje pomoći iz stavka 1. ovoga članka će se obustaviti ako se naknadno utvrde razlozi iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 97.

Zahtjev iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona ne mora se odobriti ako:

1. se stranca može prisilno udaljiti izravnim letom do države odredišta,
2. zahtjev nije podniet najkasnije 2 dana prije tranzita,
3. zahtjev nije podniet na propisanom obrascu,
4. je zahtjev nepotpun,
5. će tranzit trajati duže od 24 sata.

U posebno žurnim i opravdanim slučajevima iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka zahtjev će se odobriti.

Članak 98.

Obavijest o odluci o zahtjevu iz članka 96. i 97. ovoga Zakona dostavit će se u roku od 2 dana, a u opravdanim slučajevima rok se može produžiti za još 2 dana.

Odluka o odbijanju zahtjeva za pružanje pomoći mora se obrazložiti.

Članak 99.

Stranca se može uhititi i zadržati najduže 24 sata ako je to potrebno radi osiguranja njegove nazočnosti u postupku protjerivanja, smještaja u prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: Centar) ili prisilnog udaljenja.

Stranca kojeg se prisilno udaljava radi provedbe međunarodnog ugovora o predaji i prihvatit osoba, može se zadržati najduže 48 sati.

Članak 100.

Strancu će se ograničiti sloboda kretanja smještajem u Centar ako:

1. je uhićen ili zadržan, a prisilno udaljenje nije započeto u roku iz članka 99. ovoga Zakona,
2. mu je potrebno utvrditi identitet,
3. u slučajevima propisanim Zakonom o azilu.

Stranca kojega zbog zdravstvenih ili drugih posebnih potreba ili razloga nije moguće smjestiti u Centar smjestit će se na drugi odgovarajući način.

Članak 101.

Smještaj u Centar određuje se na vrijeme do 180 dana.

Vrijeme uhićenja i zadržavanja iz članka 99. ovoga Zakona uračunava se u vrijeme smještaja u Centar.

U smještaj u Centru ne uračunava se vrijeme koje je stranac bez odobrenja proveo izvan Centra i vrijeme koje je proveo u zatvoru ili pritvoru.

Članak 102.

Iznimno od članka 101. ovoga Zakona, strancu se smještaj u Centru može produžiti za još 180 dana ako:

1. mu nije utvrđen identitet,
2. je tijekom postupka prisilnog udaljenja zatražio azil ili supsidijarnu zaštitu u cilju onemogućavanja daljnjeg postupka prisilnog udaljenja,
3. se trebaju dovršiti pripreme za njegovo prisilno udaljenje,
4. je na drugi način sprječavao prisilno udaljenje.

Stranac koji zatraži azil ili supsidijarnu zaštitu nakon što mu je određen smještaj u Centru, ostaje u Centru do isteka roka na koji

mir je smještaj određen, odnosno do odobrenja statusa azilanta ili supsidijarne zaštite.

Članak 103.

Rješenje o smještaju u Centar donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja.

Rješenje o produženju smještaja donosi Centar.

Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 104.

U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u Centar policijski službenici ovlašteni su bez sudske naloga izvršiti pretragu stranca i predmeta koje stranac nosi, u cilju pronalaska i oduzimanja sredstava podobnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg.

Članak 105.

Stranac ne smije napustiti Centar bez odobrenja i dužan je pridržavati se pravila boravka u Centru.

Članak 106.

Strancu koji je bez odobrenja napustio Centar, strancu za kojeg postoji opravdana sumnja da će napustiti Centar, strancu za kojeg postoji opravdana sumnja da će ozlijediti sebe ili druge te strancu koji se ne pridržava pravila boravka, odredit će se boravak u Centru pod strožim policijskim nadzorom najduže do 30 dana.

Odluku o određivanju strožeg policijskog nadzora donosi Centar. Protiv odluke može se podnijeti prigovor Ministarstvu u roku od 3 dana.

Članak 107.

Smještaj u Centru prestaje:

1. prisilnim udaljenjem,
2. protekom vremena na koje je strancu određen smještaj,
3. ako je strancu priznat azil, supsidijarna zaštita ili mu je odobren privremeni ili stalni boravak,
4. otpustom iz Centra.

Stranca će se otpustiti iz Centra ako prisilno udaljenje iz opravdanih razloga nije moguće izvršiti ili mu je naknadno utvrđen identitet, a nema drugih razloga za smještaj u Centru.

Članak 108.

Maloljetni stranac smješta se u Centar zajedno s roditeljem ili drugim zakonskim zastupnikom, osim ako se procijeni da je za njega povoljniji drugačiji smještaj.

Stroži policijski nadzor može se odrediti i maloljetniku, ali samo zajedno s roditeljem ili zakonskim zastupnikom.

Ako postoji ozbiljna sumnja o maloljetnosti stranca kojeg treba smjestiti u Centar može se provesti ispitivanje starosti osobe.

Članak 109.

Stranac je dužan snositi troškove smještaja u Centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegovog prisilnog udaljenja.

Ako stranac nema sredstva troškove iz stavka 1. ovoga članka snosi:

1. fizička ili pravna osoba koja je stranca protuzakonito prebacila ili pokušala prebaciti preko državne granice, odnosno koja je strancu pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijede državnu granicu, tranzitira ili boravi,

2. fizička ili pravna osoba koja se obvezala da će snositi troškove stranca za vrijeme njegovog boravka,

3. prijevoznik koji nije odvezao stranca u skladu s člankom 39. ovoga Zakona,

4. poslodavac koji je zaposlio stranca suprotno odredbama o radu stranaca,

5. organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz članka 40. ovoga Zakona.

Obveza podmirenja troškova postoji i u slučaju kada stranac nije prisilno udaljen, osim ako postoje razlozi iz članka 95. ovoga Zakona.

Članak 110.

O visini troškova prisilnog udaljenja iz članka 109. stavka 2. ovoga Zakona donosi se rješenje.

Troškove prisilnog udaljenja stranca koji nema sredstava, a koji je udaljen u skladu s člankom 94. ovoga Zakona, podmirit će država koja je donijela odluku o protjerivanju.

Rok za podnošenje zahtjeva za naplatu troškova iz stavka 1. ovoga članka je godinu dana od dana prisilnog udaljenja.

Ako je od izvršnosti odluke o protjerivanju do prisilnog udaljenja stranca, prošlo više od 4 godine, zahtjev za naplatu neće se odobriti.

Troškovi pružanja pomoći iz članka 96. i 97. ovoga Zakona, naplaćuju se od države koja je podnijela zahtjev.

Članak 111.

Strancu kojeg se prisilno udaljava oduzet će se novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.

Novčana sredstva koja su oduzeta strancu koriste se za podmirenje troškova njegovog prisilnog udaljenja.

Radi osiguranja prisilnog udaljenja strancu se mogu privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.

Članak 112.

Strancu kojeg je zabranjeno prisilno udaljiti ili strancu kojeg nije moguće prisilno udaljiti iz razloga za koje on nije odgovoran, policijska uprava može uz suglasnost Ministarstva odrediti privremeni ostanak na rok od 6 mjeseci, a koji rok se može iznimno produžiti.

Stranac iz stavka 1. ovoga članka mora imati osigurana sredstva za uzdržavanje i smještaj te ne smije predstavljati opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

Strancu se izdaje isprava o privremenom ostanku koju je obvezan vratiti prije napuštanja Republike Hrvatske.

Stranac ne smije bez odobrenja napustiti mjesto boravišta i dužan je redovito se javljati u policijsku postaju.

Strancu na privremenom ostanku ne prestaje obveza napuštanja Republike Hrvatske.

Članak 113.

Privremeni ostanak prestaje:

1. kada prestanu razlozi iz članka 112. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
2. ako stranac bez odobrenja napusti mjesto boravišta,
3. ako stranac ne ispunjava obvezu javljanja policijskoj postaji,

4. ako je strancu odobren azil, supsidijarna zaštita, privremeni ili stalni boravak.

Stranca kojem je prestao privremeni ostanak prisilno će se udaljiti ili smjestiti u Centar.

VII. RAD STRANACA

Članak 114.

Stranac može raditi u Republici Hrvatskoj na temelju radne ili poslovne dozvole, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Stranac iz stavka 1. ovoga članka ne može započeti s radom prije nego što mu je odobren privremeni boravak, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Radom se, u smislu ovoga Zakona, smatra i volonterski rad kako je uređen općim propisima o radu.

Radom se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra obavljanje prethodnih radnji za osnivanje i registraciju trgovačkog društva, registraciju obrta ili slobodnog zanimanja.

Članak 115.

Sukladno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na rad stranaca u Republici Hrvatskoj, strancima se jamči razina prava u odnosu na uvjete zapošljavanja i rada utvrđena radno pravnim propisima Republike Hrvatske, odnosno kolektivnim ugovorima ili arbitražnim pravorijecima.

Zajamčena prava osobito se odnose na:

1. propisano najduže trajanje radnog vremena i najkraće trajanje odmora,
2. najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora,
3. najniže plaće uključujući plaće za prekovremeni rad,
4. zdravstvene uvjete i zaštitu na radu,
5. zaštitne mjere za zapošljavanje i rad trudnica, žena i maloljetnih radnika,
6. zabranu diskriminacije.

Prava iz stavka 1. ovoga članka jamče se i radnicima ustupljenim putem agencija za privremeno zapošljavanje.

Radi zaštite i ostvarivanja prava na zajamčene uvjete zapošljavanja i rada propisane ovim člankom stranac može protiv pravne ili fizičke osobe poslodavca, odnosno primatelja usluge pokrenuti sudski postupak pred nadležnim sudom u Republici Hrvatskoj.

Članak 116.

Prava iz članka 115. ovoga Zakona nemaju stranci iz članka 139. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona, osim ako te poslove obavljaju u djelatnosti graditeljstva.

Članak 117.

U cilju ostvarivanja potpunog informiranja o zaštiti i opsegu prava propisanih člankom 115. ovoga Zakona i potrebne međunarodne suradnje, ministarstvo nadležno za rad osigurat će potrebnu uzajamnu administrativnu suradnju i pomoć kako bi podaci o uvjetima zapošljavanja i rada bili dostupni svim zainteresiranim.

Članak 118.

Vlada Republike Hrvatske utvrđuje godišnju kvotu radnih dozvola najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu i to za produženje već izdanih radnih dozvola i za novo zapošljavanje.

Prijedlog godišnje kvote radnih dozvola izrađuje ministarstvo nadležno za rad na temelju mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i predstavnika socijalnih partnera.

Godišnja kvota radnih dozvola utvrđuje se u skladu s migracijskom politikom i stanjem na tržištu rada.

Godišnjom kvotom radnih dozvola utvrđuju se djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta zapošljavanje te broj radnih dozvola za svaku od djelatnosti i zanimanja.

Godišnjom kvotom radnih dozvola može se utvrditi i kvota za sezonsko zapošljavanje.

Članak 119.

U godišnju kvotu radnih dozvola ne uračunavaju se radne dozvole koje se izdaju:

1. dnevnim migrantima koji su u Republici Hrvatskoj zasnovali radni odnos pod uvjetom uzajamnosti,
2. ključnom osoblju, radnicima i članovima njihovih obitelji, čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske,
3. strancima koji obavljaju ključne poslove u trgovačkim društvima, podružnicama i predstavništvima,
4. strancima koji su premješteni u okviru internog transfera osoblja unutar trgovačkih društava, kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,
5. učiteljima i nastavnicima koji izvode nastavu u školskim ustanovama na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
6. profesionalnim športašima ili sportskim djelatnicima koji na temelju valjano zaključenog ugovora o radu, rade u Republici Hrvatskoj,
7. na temelju međunarodnog ugovora, osim ugovora iz članka 141. ovoga Zakona.

Strancima iz članka 139. ovoga Zakona koji namjeravaju boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 30 dana godišnje može se izdati radna dozvola izvan godišnje kvote na vrijeme koje je potrebno za izvršenje posla, a najduže do 6 mjeseci godišnje.

Odredba stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na strance iz članka 139. stavka 1. točke 1., 6., 8., 9., 10. i 11. ovoga Zakona.

Članak 120.

Osobom koja obavlja ključne poslove u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva, u smislu članka 119. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, smatra se:

1. osoba koja u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu ima viši položaj, osoba koja upravlja poslovanjem, osoba koja se nalazi pod općim nadzorom ili rukovodstvom uprave ili dioničara, odnosno članova trgovačkog društva te osoba koja obnaša neku istovjetnu dužnost uključujući:
 - upravljanje radom odjela ili pododjela društva;
 - praćenje i nadziranje rada drugih zaposlenika, odnosno obavljanje nadzornih ili voditeljskih poslova;
 - ovlaštenje za zapošljavanje i otpuštanje radnika, odnosno davanje preporuka vezanih uz zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove;
2. osoba koja radi u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu, koja posjeduje posebna stručna znanja i/ili ovlasti prijeko

potrebne za pružanje usluga, služenje opremom za istraživanje, primjenu tehnika ili vođenje poslovanja trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva.

Dnevni migrant, u smislu ovoga Zakona, je državljanin susjedne države u kojoj ima prebivalište i redovito dolazi na rad poslodavcu u Republici Hrvatskoj i vraća se u matičnu državu.

Članak 121.

Zahtjev za izdavanje radne dozvole podnosi pravna ili fizička osoba koja zapošljava stranca (u daljnjem tekstu: poslodavac).

O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema sjedištu poslodavca.

Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 8 dana od dana dostave.

Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za izdavanje radne dozvole zbog popunjenosti godišnje kvote radnih dozvola nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 122.

Uz zahtjev za izdavanje radne dozvole poslodavac je dužan priložiti:

1. ugovor o radu odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili drugi odgovarajući ugovor,
2. podatke o radnom mjestu ili vrsti posla i uvjetima rada,
3. dokaz o stručnoj spremi i osposobljenosti stranca,
4. dokaz o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, udruge ili ustanove u Republici Hrvatskoj,
5. dokaz o podmirenim poreznim obvezama i doprinosima,
6. obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca.

Članak 123.

Radna dozvola neće se izdati ako poslodavac krši propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju ili ako stranca krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak i rad stranaca.

Članak 124.

Ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor poslodavac je dužan dostaviti policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji najkasnije u roku od 15 dana od dana izdavanja radne dozvole.

Ugovor o radu za obavljanje sezonskih poslova sklapa se na vrijeme koje je jednako vremenu trajanja sezonskih poslova, a najduže do 6 mjeseci godišnje.

Članak 125.

Radna dozvola izdaje se na određeno vrijeme koje je jednako vremenu na koje se zasniva radni odnos, a najduže do godine dana.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, radna dozvola može se izdati s rokom važenja do dvije godine za stranca iz članka 119. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

Radna dozvola za obavljanje sezonskih poslova može se izdati na vrijeme koje je jednako vremenu trajanja sezonskih poslova, a najduže do 6 mjeseci godišnje te se ne može produžavati.

Članak 126.

Zahtjev za produženje radne dozvole poslodavac mora podnijeti policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji najkasnije 45 dana prije isteka roka važenja radne dozvole.

Članak 127.

Stranac može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana radna dozvola, odnosno samo kod onog poslodavca s kojim je na temelju radne dozvole zasnovao radni odnos.

Poslodavac može zaposliti stranca samo na onim poslovima za koje mu je izdana radna dozvola.

Članak 128.

Radna dozvola za stranca prestaje važiti:

1. istekom roka važenja,
2. poništenjem,
3. prestankom postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana.

Članak 129.

Radna dozvola će se poništiti ako:

1. je izdana na temelju neistinitih podataka o radniku ili poslodavcu,
2. poslodavac ne dostavi ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor u roku iz članka 124. ovoga Zakona,
3. stranca na temelju radne dozvole obavlja poslove za koje mu nije izdana radna dozvola,
4. stranca radi za poslodavca koji za njega nije ishodio radnu dozvolu,
5. strancu nije odobren ili mu je prestao privremeni boravak,
6. se krše propisi o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju te drugi propisi u skladu s kojima se djelatnost mora obavljati.

Članak 130.

U slučaju iz članka 128. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana dostave. O žalbi odlučuje Ministarstvo.

Članak 131.

Stranac kojem je neskrivljeno prestao ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do isteka odobrenja privremenog boravka.

U slučaju prestanka ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana radna dozvola, poslodavac i stranca dužni su obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, u roku od 8 dana.

Članak 132.

Poslovna dozvola može se izdati:

1. osnivačima vlastitoga trgovačkog društva upisanog u sudski registar i koji ostvaruju poslovne aktivnosti radi obavljanja djelatnosti u Republici Hrvatskoj,
2. obrtnicima koji su registrirali poslovnu aktivnost u Republici Hrvatskoj,
3. osobama koje se bave slobodnim zanimanjima, sukladno propisima Republike Hrvatske,
4. pružateljima usluga u ime inozemnog poslodavca.

Poslovna dozvola može se izdati osobama iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka ako trgovačko društvo, odnosno obrt svojim poslovanjem utječe na povećanje gospodarske aktivnosti u Republici Hrvatskoj; ako se uvode novi proizvodni postupci, nova oprema i suvremena tehnologija te potiče otvaranje novih radnih mjesta i zapošljavanje domaće radne snage.

Poslovna dozvola može se izdati osobama iz stavka 1. točke 3. ovoga članka ako imaju odgovarajuću kvalifikaciju, financijska sredstva i ako obavljanje njihove djelatnosti predstavlja interes za Republiku Hrvatsku.

Strancima iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka poslovna dozvola može se izdati samo na temelju suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za gospodarstvo.

Strancima iz stavka 1. točke 3. ovoga članka poslovna dozvola može se izdati samo na temelju suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za djelatnost koju stranac obavlja.

Suglasnost iz stavaka 4. i 5. ovoga članka nadležni uredi državne uprave dužni su dostaviti Ministarstvu u roku od 15 dana.

Članak 133.

Poslovna dozvola može se izdati osobama iz članka 132. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona ako je pružatelj usluge zaposlen kod tog poslodavca i ima odgovarajuće kvalifikacije, a inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor s trgovačkim društvom u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da se radi o specifičnom pružanju usluga u djelatnosti visoke tehnologije te da pružanje usluga predstavlja interes za Republiku Hrvatsku.

Pod pružanjem usluga ne smatraju se poslovi za koje se izdaje radna dozvola, odnosno obavljanje poslova iz članka 139. ovoga Zakona.

Strancima iz stavka 1. ovoga članka poslovna dozvola može se izdati samo na temelju suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za djelatnost u kojoj se pruža usluga.

Suglasnost iz stavka 3. ovoga članka nadležni uredi državne uprave dužni su dostaviti Ministarstvu u roku od 15 dana.

Članak 134.

Zahtjev za izdavanje poslovne dozvole stranac podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu obavljanja poslovne aktivnosti.

Protiv odluke o izdavanju poslovne dozvole može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 8 dana od dana dostave.

Poslovna dozvola iz članka 132. stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona izdaje se s rokom važenja do jedne godine, a može se produžavati sve dok stranac ispunjava uvjete za izdavanje poslovne dozvole te ako priloži dokaz o podmirenim poreznim obvezama i doprinosima u Republici Hrvatskoj.

Strancima iz članka 133. stavka 1. ovoga Zakona poslovna dozvola može se izdati s rokom važenja do 6 mjeseci godišnje.

Zahtjev za produženje poslovne dozvole stranac mora podnijeti policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji najmanje 30 dana prije isteka roka važeće poslovne dozvole.

Stranac iz članka 132. ovoga Zakona ne može započeti s radom prije nego što mu je odobren privremeni boravak.

Članak 135.

Poslovna dozvola prestaje važiti:

1. istekom roka važenja,
2. poništenjem,
3. prestankom postojanja okolnosti na temelju kojih je izdana.

Članak 136.

Poslovna dozvola će se poništiti ako:

1. je izdana na temelju neistinitih podataka,
2. stranac obavlja poslove za koje mu nije izdana poslovna dozvola,
3. strancu nije odobren ili mu je prestao privremeni boravak,

4. stranac krši propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju te druge propise u skladu s kojima se djelatnost mora obavljati,

5. stranac u roku od 4 mjeseca od odobrenja privremenog boravka ne započne obavljanje djelatnosti za koju mu je izdana poslovna dozvola.

Članak 137.

Stranac kojem je izdana poslovna dozvola dužan je u roku od 8 dana od nastanka okolnosti koje predstavljaju razlog za prestanak poslovne dozvole obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

Članak 138.

U slučaju iz članka 135. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana dostave. O žalbi odlučuje Ministarstvo.

Članak 139.

Bez radne, odnosno poslovne dozvole mogu raditi sljedeće kategorije stranaca, ako u Republici Hrvatskoj neće boraviti duže od 30 dana godišnje:

1. stranci koji sukladno posebnim propisima pružaju usluge u turizmu u ime inozemnog poslodavca,
2. prokuristi, članovi uprave i nadzornog odbora trgovačkog društva, koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,
3. predstavnici vjerskih zajednica za vrijeme obavljanja poslova koji su isključivo vezani uz vjersku službu,
4. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe,
5. autori i izvođači na području filmske, televizijske, glazbene, glazbeno-scenske, plesne i baletne umjetnosti, kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje,
6. stranci koji u Republiku Hrvatsku dolaze radi sudjelovanja na sportskim priredbama i natjecanjima,
7. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,
8. stranci koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme,
9. stranci koji sudjeluju na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac,
10. stranci koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima,
11. stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima,
12. stranci koji provode stručnu izobrazbu i usavršavanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,
13. stranci koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,
14. profesori, izvorni govornici stranih jezika, lektori i drugi nastavnici koji izvode nastavu na poziv hrvatskih visokih učilišta, znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici-predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,

15. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih i obrazovnih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje,

16. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republici Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,

17. članovi međunarodnih misija, koji obavljaju posao znanstvenog istraživanja u Republici Hrvatskoj, koje je odobrila Vlada Republike Hrvatske,

18. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,

19. stranci koji obavljaju poslove iz područja obrane i unutarnjih poslova ili stručnog usavršavanja na tim područjima, na temelju međunarodnog ugovora.

Stranci iz stavka 1. ovoga članka ne mogu započeti s radom prije nego pribave potvrdu o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole, policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu obavljanja poslova.

Pravne i fizičke osobe koje koriste usluge stranaca iz stavka 1. ovoga članka, moraju s njima sklopiti ugovor ili imati drugu odgovarajuću potvrdu.

Stranci iz stavka 1. točke 4., 5. i 7. ovoga članka, dužni su prije započinjanja ugovorenog rada nadležnoj poreznoj upravi dostaviti ugovor o obavljanju poslova.

Članak 140.

Bez radne ili poslovne dozvole mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. stranci s odobrenim stalnim boravkom,
2. stranci kojima je odobren azil,
3. stranci kojima je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, strancem na stalnom boravku ili azilantom,
4. žrtve trgovanja ljudima kojima je odobren privremeni boravak,
5. stranci koji u Republici Hrvatskoj imaju status redovitog učenika ili studenta kada obavljaju poslove posredstvom ovlaštenih posrednika, bez zasnivanja radnog odnosa,
6. stranci koji imaju privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja iz članka 67. ovoga Zakona,
7. stranci koji imaju autonomno odobrenje boravka u Republici Hrvatskoj.

Članak 141.

Odredbе ovoga Zakona koje se odnose na rad stranaca ne primjenjuju se na stranca koji u Republici Hrvatskoj obavlja poslove i provodi projekte na temelju međunarodnih ugovora o stručno-tehničkoj pomoći, koje je Republika Hrvatska sklopila s Europskom unijom, drugom državom ili međunarodnom organizacijom te na rad volontera koji rade u neprofitnim udrugama i ustanovama u Republici Hrvatskoj.

VIII. ISPRAVE O DOKAZIVANJU IDENTITETA

Članak 142.

Stranac dokazuje svoj identitet:

1. putnom ispravom,
2. osobnom iskaznicom za stranca,

3. ispravom koju izdaje brodar putnicima na brodovima na kružnom putovanju, a koja sadrži fotografiju,

4. drugom javnom ispravom koja sadrži fotografiju.

Stranac je dužan nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet.

Stranac je dužan na zahtjev policijskog službenika dati na uvid ispravu na temelju koje je ušao u Republiku Hrvatsku.

Stranac koji nema ispravu o identitetu dužan je na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

Stranac ne smije svoje isprave dati drugome da se njima služi, odnosno ne smije se služiti nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom.

Članak 143.

Osobna iskaznica za stranca izdaje se strancu kojem je odobren stalni boravak s rokom važenja od 5 godina.

Osobna iskaznica za stranca izdaje se strancu kojem je odobren privremeni boravak, a nema važeću putnu ispravu, na rok na koji mu je odobren privremeni boravak.

Članak 144.

Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca može podnijeti stranac koji je navršio 16 godina.

Stranci iz članka 143. dužni su u roku od 8 dana od dana odobrenja stalnog, odnosno privremenog boravka podnijeti zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca.

Članak 145.

Osobna iskaznica za stranca mora se zamijeniti:

1. u slučaju promjene podataka,
2. kada je oštećena ili dotrajala tako da više ne služi svrsi,
3. kada fotografija na osobnoj iskaznici za stranca više ne odgovara izgledu osobe,
4. protekom roka važenja.

Zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za stranca podnosi se u roku od 8 dana od dana nastupa okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 146.

Stranac je dužan vratiti osobnu iskaznicu za stranca kad:

1. se iseljava,
2. mu je prestao boravak,
3. stekne hrvatsko državljanstvo.

Članak 147.

Stranac je dužan bez odgode prijaviti gubitak, nestanak ili krađu putne isprave ili osobne iskaznice za stranca, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu događaja ili saznanja, o čemu se izdaje potvrda.

Stranac koji u inozemstvu izgubi ili na drugi način ostane bez putne isprave za stranca ili osobne iskaznice za stranca dužan je to bez odgode prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

Osobna iskaznica za stranca i putna isprava za stranca koja je izgubljena oglasit će se nevažećom u »Narodnim novinama«, o trošku stranca.

Članak 148.

Policijska uprava, odnosno policijska postaja će strancu privremeno zadržati putnu ispravu ako:

1. postoje osnove sumnje da je počinio kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti ili prekršaj,
2. nije izvršio svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu na zahtjev nadležnog suda ili drugog nadležnog tijela,
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

Isprava iz stavka 1. ovoga članka zadržava se na vrijeme dok postoje razlozi za njezino zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

IX. BORAVIŠTE I PREBIVALIŠTE STRANACA

Članak 149.

Boravište je mjesto u kojem boravi stranac na kratkotrajnom i privremenom boravku.

Prebivalište je mjesto u kojem se stranac na stalnom boravku nastanio s namjerom da u njemu živi.

Članak 150.

Stranac na kratkotrajnom boravku mora prijaviti boravište u roku od 48 sati od ulaska u Republiku Hrvatsku, a u sljedećim slučajevima boravište prijavljuje:

1. pravne i fizičke osobe koje pružaju smještaj strancima - u roku od 24 sata od dana pružanja smještaja,
2. pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge veza u luci nautičkog turizma, ako je stranac prvi puta došao na plovilo na kojem će biti smješten - u roku od 12 sati od pružanja usluge smještaja,
3. svaka iduća pravna i fizička osoba koja pruža uslugu veza u luci nautičkog turizma, ako se plovilo nalazi na vezu duže od 6 sati - u roku 12 sati od dolaska na vez,
4. pravna i fizička osoba koja iznajmljuje plovilo strancu, kada se plovilo preuzima na mjestu gdje se vez ne naplaćuje - u roku 12 sati od preuzimanja plovila,
5. zdravstvene ustanove, odnosno zdravstveni radnici privatne prakse koji primaju stranca na liječenje - u roku od 48 sati od dana prijema.

Stranci koji dolaze stranim plovilima namijenjenim sportu i razonodi i koji se koriste smještajem na tim plovilima, dužni su prijaviti boravište policijskoj postaji nadležnoj za kontrolu prelaska državne granice u luci gdje se obavlja granična kontrola pri ulasku u Republiku Hrvatsku.

Pravna i fizička osoba koja je u Republici Hrvatskoj iznajmila plovilo strancu, dužna je odmah obavijestiti osobu iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, radi prijave boravišta.

U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka pravne i fizičke osobe prijavu stranca mogu obaviti i putem turističke zajednice na području na kojem stranac boravi.

Članak 151.

Stranac na privremenom boravku dužan je prijaviti boravište i adresu stanovanja te promjenu boravišta i adrese stanovanja u roku 3 dana od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od dana promjene boravišta ili adrese stanovanja.

Stranac na stalnom boravku dužan je prijaviti prebivalište i adresu stanovanja te promjenu prebivališta i adrese stanovanja u roku 8 dana od promjene.

Članak 152.

Osobe iz članka 150. i 151. ovoga Zakona dužne su odjaviti boravište, odnosno prebivalište stranca.

Članak 153.

Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja strancima vode evidenciju o strancima sukladno posebnim propisima.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su službenoj osobi nadležnog tijela dati na uvid podatke iz evidencije o strancima.

X. KRETANJE STRANACA U ODORI

Članak 154.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj stranci se mogu kretati u stranoj vojnoj odori:

1. ako borave kao članovi diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u Republici Hrvatskoj ima diplomatski status u svojstvu vojnih predstavnika dok misija traje,
2. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava i borave u službenom posjetu,
3. ako se nalaze na školovanju u vojnim školama,
4. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava s diplomatskom ili službenom putovnicom i prelaze preko područja Republike Hrvatske,
5. ako su sudionici u vojnim vježbama i obuci.

Članak 155.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj stranci se mogu kretati u stranoj policijskoj ili carinskoj odori ako:

1. kao članovi izaslanstava stranih policijskih ili carinskih tijela borave u službenom posjetu,
2. obavljaju aktivnosti na temelju međunarodnog ugovora,
3. se nalaze na školovanju u policijskim školama,
4. kao članovi stranih policijskih ili stranih carinskih izaslanstava, s diplomatskom ili službenom putovnicom, prelaze preko područja Republike Hrvatske.

XI. ULAZAK, BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA DRŽAVA ČLANICA EEP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 156.

Državljaninom države članice EEP-a smatra se stranac koji ima državljanstvo jedne od država članica EEP-a.

Članovima obitelji državljana države članice EEP-a smatraju se:

1. bračni drug,
2. izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske,
3. srodnici državljanina države članice EEP-a te njegovog bračnog ili izvanbračnog druga po krvi u uspravnoj liniji nishodno, do navršene 21 godine života,
4. posvojenici i pastorčad državljanina države članice EEP-a ili njegovog bračnog ili izvanbračnog druga, do navršene 21 godine života,
5. osobe iz točke 3. i 4. ovoga stavka starije od 21 godine života, koje je državljanin države članice EEP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug dužan uzdržavati i stvarno ih uzdržava,
6. srodnici po krvi u uspravnoj liniji ušodno, koje je državljanin države članice EEP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug dužan uzdržavati i stvarno ih uzdržava.

Državljanin države članice EEP-a i članovi njihovih obitelji mogu u Republici Hrvatskoj raditi i pružati usluge bez radne i poslovne dozvole.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina države članice EEP-a primjenjuju se na strance-članove obitelji hrvatskih državljanina.

Članak 157.

Državljaninu države članice EEP-a neće se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku ako:

1. nema valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu,
2. mu je zabranjen ulazak i boravak,
3. bi ulazak i boravak osobe u Republici Hrvatskoj predstavljao opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

U slučaju kada državljani države članice EEP-a nema isprave iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, službenik granične policije dužan mu je pružiti mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da je državljani države članice EEP-a.

Članak 158.

Državljanin države članice EEP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do 90 dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, ako posjeduje valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu. Ako želi boraviti dulje od 90 dana, dužan je prije protoka roka od 90 dana, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prijaviti privremeni boravak.

O prijavi privremenog boravka izdaje se potvrda.

Članak 159.

Državljanin države članice EEP-a, koji namjerava raditi ili radi u Republici Hrvatskoj, ostvaruje pravo na privremeni boravak u svrhu rada, ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili valjanu putovnicu,
2. ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, odnosno potvrdu da je samostalni djelatnik ili pružatelj usluga.

Članak 160.

Privremeni boravak u svrhu rada državljaninu države članice EEP-a ne prestaje:

1. ako mu je radni odnos prestao zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili nezgode,
2. ako je bez vlastite krivnje ostao bez posla, koji je u Republici Hrvatskoj trajao najmanje godinu dana i ako je prijavljen kao tražitelj zaposlenja,
3. ako se uključi u program strukovne izobrazbe.

Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na strance iz članka 161. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 161.

Državljaninu države članice EEP-a privremeni boravak u svrhu rada traje 6 mjeseci nakon prestanka zaposlenja ako:

1. mu je prestao radni odnos na temelju ugovora o radu, sklopljen na vrijeme kraće od jedne godine, i ako se prijavio kao nezaposlena osoba,
2. mu je u prvih 12 mjeseci, bez njegove krivnje, prestao radni odnos na neodređeno vrijeme, i ako se prijavio kao tražitelj zaposlenja.

Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na državljanina države članice EEP-a koji obavlja sezonski rad te koji je u radnom odnosu

kođ poslodavca iz druge države članice EEP-a i u Republici Hrvatskoj pruža usluge za inozemnog poslodavca na temelju ugovora sklopljenog između stranog izvođača i naručitelja iz Republike Hrvatske.

Članak 162.

Državljanin države članice EEP-a, ostvaruje pravo na privremeni boravak u svrhu obrazovanja ili studiranja ako:

1. ima valjanu osobnu iskaznicu ili valjanu putovnicu,
2. je upisan na visoko učilište ili pohađa drugi oblik obrazovanja,
3. priloži izjavu o sredstvima za uzdržavanje,
4. ima zdravstveno osiguranje.

Članak 163.

Državljanin države članice EEP-a koji želi boraviti u Republici Hrvatskoj u druge svrhe, a ne u svrhu rada, obrazovanja ili studiranja, ostvaruje pravo na privremeni boravak ako:

1. ima valjanu osobnu iskaznicu ili valjanu putovnicu,
2. ima sredstva za uzdržavanje,
3. ima zdravstveno osiguranje.

Članak 164.

Državljanin države članice EEP-a ne ostvaruje pravo na privremeni boravak ako:

1. bi njegov boravak u Republici Hrvatskoj predstavljao opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje,
2. mu je zabranjen ulazak i boravak.

Članak 165.

Državljanin države članice EEP-a ima pravo na privremeni boravak dok ispunjava uvjete za privremeni boravak propisane ovim Zakonom.

Članak 166.

Privremeni boravak prestaje državljaninu države članice EEP-a:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak,
2. otkazom boravka,
3. ako je privremeni boravak stekao na prijevaran način,
4. ako više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak.

Članak 167.

Državljanin države članice EEP-a ima pravo na stalni boravak ukoliko do dana podnošenja zahtjeva u Republici Hrvatskoj ima prijavljen privremeni boravak neprekidno 5 godina.

Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,
2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga, kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,
3. radi služenja vojnog roka.

Članak 168.

Državljanin države članice EEP-a ostvaruje pravo na stalni boravak i ako nema neprekidno 5 godina prijavljen privremeni boravak:

1. ako je kao radnik ili samostalni djelatnik prestao s radom i koji ima uvjete za starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj, a u

Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodno 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 3 godine na temelju privremenog boravka,

2. ako je prijevremeno umirovljen, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodno 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 3 godine na temelju privremenog boravka,

3. ako je kao radnik ili samostalni djelatnik zbog trajne nesposobnosti za rad, prestao s radom u Republici Hrvatskoj, a na temelju privremenog boravka neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od dvije godine,

4. ako je kao radnik ili samostalni djelatnik prestao s radom u Republici Hrvatskoj, zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, na temelju koje je u Republici Hrvatskoj ostvarena invalidska mirovina, neovisno o trajanju privremenog boravka,

5. ako se kao radnik ili samostalni djelatnik, nakon 3 godine neprekinutog zaposlenja i privremenog boravka u Republici Hrvatskoj, zaposli u drugoj državi članici EEP-a, a zadržava privremeni boravak u Republici Hrvatskoj i svaki se dan ili barem jednom na dan vraća u Republiku Hrvatsku.

Razdoblje zaposlenja radnika ili samostalnog djelatnika iz stavka 1. točke 5. ovoga članka u drugoj državi članici EEP-a, smatrat će se kao vrijeme provedeno u Republici Hrvatskoj ukoliko ostvaruje pravo na stalni boravak prema uvjetima iz stavka 1. točke 1. do 4. ovoga članka.

Razdoblje neskrivljene nezaposlenosti evidentirano pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje te razdoblje za vrijeme kojeg je radnik bio spriječen raditi zbog bolesti ili ozljede, smatra se razdobljem zaposlenja.

Državljaninu države članice EEP-a iz stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, čiji bračni drug s kojim zajedno boravi u Republici Hrvatskoj ima hrvatsko državljanstvo ili mu je hrvatsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka, stalni boravak odobrit će se bez obzira na trajanje boravka i zaposlenja u Republici Hrvatskoj.

Pravo na stalni boravak ostvaruje član obitelji koji boravi u Republici Hrvatskoj s državljaninom države članice EEP-a koji je stekao pravo stalnog boravka, sukladno stavku 1. ovoga članka.

Članak 169.

Državljaninu države članice EEP-a na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj izdaje se isprava kojom se potvrđuje stalni boravak.

Članak 170.

Stalni boravak prestaje državljaninu države članice EEP-a:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak,
2. otkazom boravka,
3. ako boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno.

Članak 171.

Član obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona, koji nije državljanin države članice EEP-a, može radi spajanja obitelji s državljaninom države članice EEP-a ući u Republiku Hrvatsku s valjanom putovnicom u koju je unijeta viza, ako je viza potrebna, ili s valjanom putovnicom i boravišnom iskaznicom koju je izdala druga država članica EEP-a, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Član obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona koji je državljanin države članice EEP-a može radi spajanja obitelji ući u

Republiku Hrvatsku s valjanom putnom ispravom ili osobnom iskaznicom.

Članu obitelji iz stavka 1. i 2. ovoga članka neće se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku ako:

1. nema isprave iz stavka 1. ovoga članka,
2. mu je zabranjen ulazak i boravak,
3. bi ulazak i boravak osobe u Republici Hrvatskoj predstavljao opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

U slučaju kada član obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona, bez obzira je li državljanin države članice EEP-a ili nije, nema potrebnu putnu ispravu, odnosno potrebnu vizu, službenik granične policije dužan mu je pružiti mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da je član obitelji državljanina države članice EEP-a.

Članak 172.

Član obitelji iz članka 171. stavka 1. ovoga Zakona ima pravo boraviti na području Republike Hrvatske do 90 dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, ukoliko državljanin države članice EEP-a s kojim se spaja ima pravo boravka u Republici Hrvatskoj.

Članak 173.

Ako član obitelji iz članka 171. stavka 1. ovoga Zakona namjerava boraviti duže od 90 dana, dužan je prije proteka roka iz članka 172. ovoga Zakona policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina države članice EEP-a.

O podnijetom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice izdaje se potvrda.

Boravišna iskaznica iz stavka 1. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do pet godina, odnosno kraće ukoliko državljanin države članice EEP-a namjerava boraviti kraće od pet godina.

Članak 174.

Pravo na privremeni boravak ima član obitelji iz članka 171. ovoga Zakona ako je član obitelji državljanina države članice EEP-a koji u Republici Hrvatskoj ima prijavljen privremeni ili stalni boravak ili je član obitelji hrvatskog državljanina koji boravi u Republici Hrvatskoj.

Član obitelji iz članka 171. ovoga Zakona ne može ostvariti pravo na privremeni boravak, ako postoje zapreke iz članka 164. ovoga Zakona.

Članak 175.

Član obitelji, koji je i sam državljanin države članice EEP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EEP-a ili njegova odlaska, zadržava pravo na privremeni boravak, ako dokaže da je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te ako ima zdravstveno osiguranje ili je član obitelji osobe koja već ispunjava te uvjete.

Član obitelji koji nije državljanin države članice EEP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EEP-a s kojim je član obitelji u Republici Hrvatskoj boravio najmanje godinu dana, zadržava pravo na privremeni boravak, ako dokaže da je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako je član obitelji osobe koja već ispunjava te uvjete.

U slučaju rastave ili poništenja braka, član obitelji državljanina države članice EEP-a, koji je i sam državljanin države članice EEP-a, zadržava pravo na privremeni boravak ukoliko je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te ako ima zdravstveno osiguranje ili ako je član obitelji osobe koja već ispunjava te uvjete.

U slučaju rastave ili poništenja braka član obitelji državljanina države članice EEP-a koji nije državljanin države članice EEP-a i koji je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili je član obitelji osobe koja već ispunjava te uvjete, zadržava pravo na privremeni boravak:

1. ako je brak trajao najmanje 3 godine, od toga su bračni drugovi jednu godinu boravili u Republici Hrvatskoj,
2. u slučaju izvršavanja roditeljskog prava nad djecom državljanina države članice EEP-a, koja su dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dana na skrb ili odgoj,
3. u slučaju izvršavanja roditeljskog prava nad maloljetnom djecom, koja borave u Republici Hrvatskoj i koja su dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dana na skrb ili odgoj drugom roditelju,
4. ako je to opravdano iznimno teškim okolnostima, kao što je obiteljsko nasilje.

Članak 176.

Član obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona ne ostvaruje pravo na privremeni boravak ako:

1. bi njegov boravak u Republici Hrvatskoj predstavljao opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje,
2. mu je zabranjen ulazak i boravak.

Članak 177.

Privremeni boravak prestaje članu obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak,
2. otkazom boravka,
3. ako je privremeni boravak stekao na prijevaran način,
4. ako više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak.
5. ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 6 mjeseci godišnje,
6. ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 1 godine neprekidno, osim ako je bio odsutan iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu, služenja vojnog roka.

Članak 178.

Član obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona, koji nije državljanin države članice EEP-a, a do dana podnošenja zahtjeva u Republici Hrvatskoj ima neprekidno 5 godina privremeni boravak, ima pravo na stalni boravak.

Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,
2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,
3. radi služenja vojnog roka.

Članak 179.

Član obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona ostvaruje pravo na stalni boravak iako nema neprekidno 5 godina privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, ako je državljanin države članice EEP-a umro za vrijeme trajanja privremenog boravka u svrhu rada, a taj je privremeni boravak trajao neprekidno 2 godine prije smrti ili je smrt državljanina države članice EEP-a posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Pravo na stalni boravak ostvaruje bračni drug državljanina države članice EEP-a, kojemu je hrvatsko državljanstvo prestalo po zaključenju braka s državljaninom države članice EEP-a ako su u Republici Hrvatskoj boravili zajedno, u slučaju smrti državljanina države članice EEP-a kojem je bio odobren privremeni boravak u svrhu rada.

Pravo na stalni boravak iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruje se bez obzira na trajanje boravka.

Članak 180.

Član obitelji koji nije državljanin države članice EEP-a, a namjerava ostvariti pravo na stalni boravak, dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje iskaznice stalnog boravka prije isteka roka važenja boravišne iskaznice.

Iskaznica iz stavka 1. ovoga članka izdaje se s rokom važenja od 10 godina.

Članak 181.

Stalni boravak prestaje članu obitelji iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak,
2. otkazom boravka,
3. ako boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno.

Članak 182.

Državljaninu države članice EEP-a i članu obitelji može se otkazati boravak ako:

1. više ne ispunjava uvjete za boravak,
2. nema sredstva za uzdržavanje.

Državljaninu države članice EEP-a i članu obitelji ne može se otkazati boravak iako nema dovoljno sredstava za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj, ukoliko je državljanin države članice EEP-a radnik ili samostalni djelatnik ili ukoliko je došao u Republiku Hrvatsku s namjerom zapošljavanja, a dokaže da nastavlja aktivno tražiti posao te se opravdano pretpostavlja da će se i zaposliti.

Članak 183.

Državljanina države članice EEP-a i člana obitelji može se protjerati ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

Žalba protiv rješenja o protjerivanju odgađa izvršenje rješenja, osim ako se rješenje o protjerivanju ne temelji na sudskoj odluci.

Članak 184.

Državljaninu države članice EEP-a i članu obitelji ne može se otkazati boravak niti ga se može protjerati ako se bolest koja ugro-

žava javno zdravlje pojavila 3 mjeseca nakon njegovog ulaska u Republiku Hrvatsku.

Članak 185.

Na državljane država članica EEP-a i članove njihove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe drugih glava ovoga Zakona koje nisu u suprotnosti i nisu propisane ovom glavom.

XII. BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA KOJI IMAJU ODOBREN STALNI BORAVAK U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EEP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 186.

Državljanin treće države je stranac koji nije državljani države članice EEP-a.

Državljaninu treće države, koji u državi članici EEP-a ima odobren stalni boravak, odobrit će se privremeni boravak ako:

1. ima valjanu putnu ispravu,
2. ima sredstva za vlastito uzdržavanje i za uzdržavanje članova obitelji,
3. ima zdravstveno osiguranje,
4. ispunjava ostale uvjete za odobrenje privremenog boravka s obzirom na svrhu.

Članak 187.

Članu obitelji državljanina treće države koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni ili stalni boravak, odobrit će se privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji:

1. ako član obitelji u drugoj državi članici EEP-a ima odobren boravak i
2. ako je član obitelji s državljaninom treće države boravio u zajedničkom domaćinstvu u državi u kojoj državljani treće države ima stalni boravak.

Članak 188.

Državljanin treće države može boraviti na području Republike Hrvatske do 90 dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku iako nema odobrenje boravka, odnosno do isteka roka na koji je izdana viza ili boravišna iskaznica, ako je rok važenja vize ili boravišne iskaznice kraći od 90 dana.

Ukoliko državljani treće države namjerava boraviti duže od 90 dana, dužan je prije protoka roka iz stavka 1. ovoga članka, odnosno prije isteka roka valjanosti vize ili boravišne iskaznice, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka. O podnesenom zahtjevu izdaje se potvrda.

Državljanin treće države na temelju potvrde iz stavka 2. ovoga članka može boraviti u Republici Hrvatskoj do konačnosti odluke o njegovom zahtjevu.

Članak 189.

Članovima obitelji državljanina treće države smatraju se:

1. bračni drugovi,
2. maloljetna djeca koja nisu zasnovala vlastitu obitelj.

Članak 190.

Državljanin treće države i član njegove obitelji zahtjev za odobrenje privremenog boravka mogu podnijeti i u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske u državi članici EEP-a u kojoj imaju odobren boravak.

Članak 191.

Državljanin treće države i član njegove obitelji mogu ući u Republiku Hrvatsku prije donošenja odluke o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka, a o čemu moraju obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

O podnesenom zahtjevu za izdavanje odobrenja za privremeni boravak policijska uprava, odnosno policijska postaja, diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske u inozemstvu izdaju potvrdu.

Na temelju potvrde iz stavka 2. ovoga članka državljani treće države i član njegove obitelji mogu boraviti u Republici Hrvatskoj do konačnosti odluke o zahtjevu.

Članak 192.

O odobrenju privremenog ili stalnog boravka, produženju privremenog boravka ili odluci na temelju koje je dužan napustiti državu, Ministarstvo će obavijestiti nadležno tijelo druge države članice EEP-a u kojoj stranac ima odobren stalni boravak.

Članak 193.

Na državljane trećih država i članove njihove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe drugih glava ovoga Zakona koje nisu u suprotnosti i nisu propisane ovom glavom.

XIII. ZBIRKE PODATAKA

Članak 194.

Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:

- strancima kojima je izdana putna isprava i viza,
- strancima kojima je odobren i odbijen ulazak i izlazak,
- strancima na kratkotrajnom, privremenom i stalnom boravku,
- strancima kojima je izdana radna i poslovna dozvola,
- strancima kojima je prestao boravak,
- strancima na privremenom ostanaku,
- strancima prema kojima je primijenjena mjera za napuštanje države,
- osobnim iskaznicama za stranca,
- o putnim ispravama za stranca,
- o privremeno zadržanim stranim putnim ispravama,
- prijavi i odjavi boravišta, prebivališta i adrese stanovanja stranaca kojima je odobren boravak,
- uzetim otiscima prstiju i fotografiranju stranaca prema kojima su poduzete mjere za napuštanje države,
- ispravama za strance iz Glave XI. ovoga Zakona.

Članak 195.

Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje viza, izdanim vizama i poništenim vizama.

Zbirka podataka iz stavka 1. ovoga članka vodi se na informacijskom sustavu te se smatra Hrvatskom bazom podataka o vizama.

Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje putnih isprava, putnim ispravama i odobrenim boravcima stranaca, podnesenim i izdanim u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim uredima Republike Hrvatske.

Članak 196.

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz članka 194. i 195. ovoga Zakona prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno propisu kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

XIV. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 197.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na rad stranaca provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca provodi Ministarstvo.

Članak 198.

Kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranaca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 199.

Ako nadležni inspektor tijela iz članka 197. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi:

1. rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona kojima je utvrđena obveza ishođenja poslovne dozvole, odnosno potvrde policijske uprave o prijavi rada bez poslovne dozvole, usmenim će rješenjem na zapisnik, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti, slobodnog zanimanja, odnosno pružanje usluga za inozemnog poslodavca,

2. rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona kojima je utvrđena obveza ishođenja radne dozvole, odnosno potvrde policijske uprave o prijavi rada bez radne dozvole, usmenim će rješenjem na zapisnik, u trajanju od 30 dana, zabraniti poslodavcu obavljanje djelatnosti u nadziranom poslovnom objektu odnosno prostoru.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način, u roku od 2 dana od dana izricanja usmenog rješenja na zapisnik.

Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, a usmeno izrečeno rješenje će se ukinuti ako pravna ili fizička osoba kojoj je mjera izrečena u roku od dva dana od dana izricanja mjere, nadležnom inspektorju iz stavka 1. ovoga članka dostavi dokaz da je izvršila uplatu novčane kazne u iznosu do 30.000,00 kuna, za svakog stranca, u korist Državnog proračuna.

Ako pravna ili fizička osoba kojoj je mjera iz stavka 1. ovoga članka izrečena ne postupi sukladno stavku 3. ovoga članka, nadležno tijelo iz stavka 1. ovoga članka će stranci otpremiti pisano rješenje u roku od 8 dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Ako policijski službenik Ministarstva u okviru svog djelokruga rada, utvrdi postojanje okolnosti iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka, podnijet će zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo iz članka 197. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 200.

Na rješenje iz članka 199. stavka 4. ovoga Zakona može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana primitka pisanog otprijava usmenog rješenja.

Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 201.

Pravna ili fizička osoba na koju se odnosi usmeno rješenje iz članka 199. stavka 1. ovoga Zakona može pisanim putem za vrijeme trajanja mjere pečaćenja poslovnih prostorija zatražiti da se

zapečaćene prostorije privremeno opečate i u prisutnosti inspektora odmah izuzeti pokvarljive namirnice i poduzeti druge sigurnosne mjere radi sprječavanja štete.

Članak 202.

Radi provođenja inspekcijskog nadzora pravne i fizičke osobe dužne su pružiti sve podatke i omogućiti pristup u zatvorene ili ograđene prostorije i poslovne prostore.

XV. KAZNENE ODREDBE

Članak 203.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se stranca koji:

1. nije izašao iz Republike Hrvatske s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 38.),

2. nije podnio zahtjev za produženje privremenog boravka u roku od 30 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka (članak 49. stavak 1.),

3. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi radi koje mu je odobren privremeni boravak (članak 55. stavak 1. točka 1.),

4. se nije prijavio policijskom službeniku na graničnom prijelazu (članak 86. stavak 3.),

5. nije vratio ispravu o privremenom ostanaku (članak 112. stavak 3.),

6. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana radna dozvola (članak 131. stavak 2.),

7. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o nastanku okolnosti koje predstavljaju razlog za prestanak poslovne dozvole (članak 137.),

8. nema potvrdu policijske uprave, odnosno policijske postaje o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole (članak 139. stavak 2.),

9. ako prije započinjanja ugovorenog rada nadležnoj poreznoj upravi ne dostavi ugovor (članak 139. stavak 4.),

10. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom (članak 142. stavak 2.),

11. u propisanom roku ne podnese zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca (članak 144. stavak 2.),

12. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za stranca (članak 145. stavak 2.),

13. ne vrati osobnu iskaznicu za stranca sukladno članku 146. ovoga Zakona,

14. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu isprava (članak 147. stavak 1. i 2.),

15. ne prijavi ili ne odjavi boravište u određenom roku (članak 150. stavak 1. i 2. i članak 152.),

16. ne prijavi ili ne odjavi boravište, prebivalište i promjenu adrese stanovanja u određenom roku (članak 151. i 152.),

17. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku odoru protivno članku 154. i 155. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se poslodavac - fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac - pravna osoba koji:

1. nije dostavio ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor (članak 124.),

2. nije podnio zahtjev za produženje radne dozvole u određenom roku (članak 126.),

3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana radna dozvola (članak 131. stavak 2.),

4. nije podnio zahtjev za produženje poslovne dozvole u određenom roku (članak 134. stavak 4.),

5. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa strancem čije usluge koristi (članak 139. stavak 3.).

Članak 204.

Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se stranac koji:

1. nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (članak 87.),

2. ometa prisilno udaljenje (članak 93. stavak 2.),

3. je napustio Centar bez odobrenja ili se nije pridržavao pravila boravka u Centru (članak 105.),

4. je na privremenom ostanaku, a bez odobrenja napusti mjesto boravišta ili se redovito ne javlja u policijsku postaju (članak 112. stavak 4.),

5. radi protivno odredbi članka 127. stavka 1. ovoga Zakona,

6. radi protivno odredbi članka 136. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona,

7. na zahtjev policijskog službenika ne da na uvid ispravu na temelju koje je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 142. stavak 3.),

8. nema ispravu o identitetu i na zahtjev policijskog službenika ne da osobne podatke (članak 142. stavak 4.),

9. svoje isprave da drugome da se njima služi, odnosno služi se nevaljanom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 142. stavak 5.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje samostalno i bez izricanja kazne.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac koji je sklopio ugovor o radu na vrijeme koje nije jednako vremenu trajanja sezonskih poslova (članak 124. stavak 2.).

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 4 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 205.

Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se stranac:

1. koji radi bez radne ili poslovne dozvole (članak 114. stavak 1.),

2. koji započne s radom prije nego što mu je odobren privremeni boravak (članak 114. stavak 2.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera protjerivanja samostalno i bez izricanja kazne.

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 4 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 206.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koji na svoj trošak nije odveo stranca s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske ili nije preuzeo troškove povratka stranca (članak 39.).

Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna, za svakog potpomognutog stranca, kaznit će se fizička osoba koja pomaže strancu u nezakonitom prelasku, tranzitu i nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj (članak 41.).

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi, za svakog prevezenog, odnosno potpomognutog stranca.

Za prekršaje iz stavka 2. i 3. ovoga članka može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka strancu se može izreći i zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje samostalno i bez izricanja kazne.

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 4 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 207.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se poslodavac-fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se poslodavac-pravna osoba:

1. ako zapošljava stranca koji nema radnu ili poslovnu dozvolu (članak 114.),

2. ako zaposli stranca protivno odredbi članka 127. stavka 2. ovoga Zakona.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ako ne pruži podatke ili onemoguću pristup u zatvorene ili ograđene prostorije ili poslovne prostore (članak 202.).

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 4 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 208.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ako:

1. ne prijavi ili ne odjavi boravište stranca u određenom roku (članak 150. stavak 1. točke 1., 2., 3., 4. i 5. i stavak 3. i članak 152.),

2. ne vodi ili neuredno vodi evidenciju o strancima kojima pruža usluge smještaja ili ne čuva evidenciju o strancima u roku koji je propisan (članak 153. stavak 1.),

3. službenoj osobi nadležnog tijela ne da na uvid podatke iz evidencije o strancima kojima pruža usluge smještaja (članak 153. stavak 2.).

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 209.

Vlada Republike Hrvatske donijet će propise o hrvatskom viznom sustavu iz članka 15. stavka 3. i načinu izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje iz članka 31., 52., 67., 83., 162., 163., 175., 182. i 186. ovoga Zakona.

Članak 210.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će propise o:

1. načinu izdavanja i obrascima putnih isprava,
2. načinu izdavanja viza kada ih izdaje policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice,
3. načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak, boravak i rad u Republici Hrvatskoj,
4. izgledu i sadržaju obrasca o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku,
5. izgledu i sadržaju obrasca zapovijedi o vraćanju stranca,
6. izgledu i sadržaju obrazaca zahtjeva za izdavanje odobrenja za privremeni i stalni boravak,
7. izgledu i sadržaju naljepnice otkaza boravka,
8. izgledu i sadržaju obrasca zapovijedi o obvezi napuštanja Republike Hrvatske, potvrde o kratkotrajnom boravku, naljepnice zabrane ulaska i boravka, potvrde o oduzetim novčanim sredstvima, potvrde o naplati troškova prisilnog udaljenja, isprave o privremeno ostanku,
9. načinu dokazivanja zakonitosti boravka u Republici Hrvatskoj,
10. načinu utvrđivanja roka za napuštanje Republike Hrvatske,
11. načinu pružanja pomoći u slučaju tranzita u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem,
12. izgledu i sadržaju obrazaca zahtjeva za izdavanje radne i poslovne dozvole,
13. izgledu i sadržaju potvrde o prijavi rada stranca bez radne i poslovne dozvole,
14. izgledu i sadržaju obrasca osobne iskaznice za stranca,
15. izgledu i sadržaju obrasca za prijavu i odjavu boravišta, prebivališta i promjenu adrese stanovanja,
16. sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka iz članka 194. ovoga Zakona.

Ministar nadležan za unutarnje poslove utvrdit će:

1. granične prijelaze na kojima policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice može izdati vizu,
2. način izračuna troškova prisilnog udaljenja,
3. pravila boravka u Centru.

Članak 211.

Ministar nadležan za vanjske poslove, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će propise o:

1. uvjetima i postupku zaprimanja zahtjeva i izdavanja viza strancima u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim uredima Republike Hrvatske,
2. Hrvatskoj bazi podataka o vizama,
3. izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje vize, vize te o izgledu i sadržaju obrasca za unošenje vize.

Članak 212.

Ministar nadležan za znanost, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će propis o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja.

Članak 213.

Ministar nadležan za gospodarstvo, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, propisat će uvjete pod kojima se

izdaje suglasnost iz članka 132. stavka 4. i 5. i članka 133. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 214.

Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine« broj: 109/03) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ostaju na snazi odredbe Pravilnika o izdavanju putnih listova, viza i posebnih osobnih iskaznica (»Narodne novine«, br. 82/05.), u dijelu u kojem se odnose na izdavanje posebnih osobnih iskaznica.

Provedbeni propisi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donijet će se u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 215.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 216.

Na postupke propisane ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ukoliko ovim Zakonom drukčije određeno.

Ako stranac ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni adrese ili ga na adresi na kojoj je prijavljen nije moguće pronaći, dostava rješenja koja se donose na temelju ovoga Zakona, obavit će se putem oglasne ploče policijske uprave, odnosno policijske postaje.

Članak 217.

Strancima kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona izrečena pravomoćna sigurnosna ili zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje, zabrana ulaska i boravka računa se od dana pravomoćnosti te odluke.

Stranci koji su iskoristili pravo boravka na temelju članka 31. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 109/03.) ili im je boravak otkazan, prije proteka vremenskog razdoblja od 6 mjeseci, mogu ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj u skladu s člankom 43. stavkom 2. ovoga Zakona kada protekne šest mjeseci računajući od dana prvog ulaska.

Rješenja o rokovima za napuštanje Republike Hrvatske koja su donesena na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 109/03.) ostaju na snazi.

Privremeni ostanci odobreni na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 109/03.), prestaju važiti danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Osobne iskaznice za stranca i posebne osobne iskaznice izdane na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 109/03.) ostaju važiti do isteka roka na koje su izdane.

Stranci kojima je izdana poslovna dozvola na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 109/03.) dužni su ispuniti uvjete za izdavanje poslovne dozvole propisane ovim Zakonom, u roku od 10 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Strancima koji nisu postupili sukladno odredbi stavka 6. ovoga članka poništiti će se poslovna dozvola.

Članak 218.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o strancima (»Narodne novine«, br. 109/03.), osim odredbi članka 70. stavka 3., članka 71. stavka 2. i odredbe članka 113. točka 3., u dijelu u kojem se odnosi na posebne osobne iskaznice.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, u Zakonu o Državnom inspektoratu (»Narodne novine«, br. 76/99., 96/03., 151/03., 160/04., 174/04., 33/05., 48/05., 129/05., 140/05. i 138/06.) u članku 62. stavku 1. prestaje važiti podstavak 1.

Članak 219.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2008., osim članka 67. stavka 3., članaka 94., 96., 97. i 98. i glave XI. i XII. koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa: 217-01/07-01/01

Zagreb, 13. srpnja 2007.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Vladimir Šeks, v. r.

2474

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O AZILU

Proglasavam Zakon o azilu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. srpnja 2007. godine.

Klasa: 011-01/07-01/88

Urbroj: 71-05-03/1-07-2

Zagreb, 18. srpnja 2007.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON O AZILU

Glava I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju načela, uvjeti i postupak za odobravanje azila, odobravanje supsidijarne zaštite, odobravanje privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, stranca pod privremenom zaštitom te uvjeti i postupak za poništenje i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Značenje izraza u ovom Zakonu

Članak 2.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

Stranac je osoba koja nema hrvatsko državljanstvo i osoba bez državljanstva.

Izbjeglica je stranac koji se ne nalazi u zemlji svog državljanstva te se zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja, ne može ili se zbog tog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, odnosno osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje uobičajenog boravišta, a koja se ne može ili se zbog osnovanog straha ne želi vratiti u tu zemlju.

Tražitelj azila je stranac koji podnese zahtjev za azil o kojemu nije donesena konačna odluka.

Azilant je stranac kojemu je odobren azil na temelju odredaba ovoga Zakona.

Azil je zaštita kojom se ostvaruje ustavna odredba o pružanju utočišta strancu u Republici Hrvatskoj na temelju rješenja Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) o udovoljavanju zahtjeva za azil, sukladno odredbi članka 4. ovoga Zakona.

Supsidijarna zaštita je zaštita koja se odobrava strancu koji ne ispunjava uvjete za azil, a za kojeg se opravdano vjeruje da bi povratkom u zemlju podrijetla bio izložen trpljenju ozbiljne nepravde i koji stoga nije u mogućnosti ili ne želi zatražiti zaštitu te zemlje.

Privremena zaštita je zaštita koja se odobrava strancima koji u velikom broju dolaze u Republiku Hrvatsku iz zemlje u kojoj je zbog rata ili njemu sličnog stanja, općeg nasilja ili unutarnjih sukoba došlo do kršenja ljudskih prava, ako ih zemlja podrijetla nije spremna ili nije u mogućnosti zaštititi te ukoliko zbog velikog broja osoba nije moguće učinkovito provesti postupak za odobrenje azila u interesu svih osoba koje traže zaštitu.

Zahtjev za azil je zahtjev kojim stranac traži zaštitu u smislu članka 4. ovoga Zakona.

Maloljetnik bez pratnje je stranac koji nije navršio osamnaest godina života, a ušao je u Republiku Hrvatsku bez pratnje zakonskog zastupnika ili je nakon ulaska ostao bez te pratnje.

Članom obitelji, ukoliko je ta obitelj već postojala u zemlji podrijetla tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:

- bračni ili izvanbračni drug prema važećim propisima Republike Hrvatske koji uređuju obiteljske odnose,
- maloljetno dijete koje nije zasnovalo vlastitu obitelj i ovisno je o roditeljima, bez obzira je li rođeno u braku, izvan braka ili je posvojeno,
- roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom,
- srodnik u ravnoj lozi, ukoliko se nesporno utvrdi da je živio u zajedničkom domaćinstvu s azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom.

Ranjive skupine su poslovno nesposobne osobe, maloljetnici, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom te žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i seksualnog nasilja.

Boravište je mjesto u kojem se azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom nastanio s namjerom da u njemu živi.

Prihvatilište za tražitelje azila (u daljnjem tekstu: Prihvatilište) je objekt koji služi kolektivnom smještaju tražitelja azila.

Putna isprava za azilanta je putna isprava za izbjeglice propisana Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1951.).

Zemlja podrijetla je zemlja čije državljanstvo ima stranac ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala svoje ranije uobičajeno boravište. Ako stranac ima više od jednog državljanstva, zemlja podrijetla je svaka zemlja čije državljanstvo ima.

Rasa podrazumijeva boju kože, podrijetlo te pripadnost određenoj etničkoj skupini.

Vjera podrazumijeva izražavanje vjerskih ili ateističkih uvjerenja samostalno ili u zajednici te obuhvaća aktivnosti koje se temelje na religijskom uvjerenju, kao i odbijanje sudjelovanja u tim aktivnostima.